

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Kandidatuppsats
FEKK01
Höstterminen -09

Frivillig revision - en ökning av antalet aktiebolag?

Handledare
Erling Green
Carl-Michael Unger

Författare
Elma Celik
Irene Majoros
Erika Svedin
Linda Zio

Förord

Tack till samtliga som på ett eller annat sätt hjälpt oss med vår kandidatuppsats.

Framförallt vill vi rikta ett stort tack till alla respondenter som tog sig tid att svara på vår enkät eller lät sig bli intervjuade av oss. Er medverkan har genererat intressant information som vi haft stor nytta av.

Slutligen vill vi tacka våra handledare, Erling Green och Carl-Michael Unger, som varit tillgängliga och hjälpt oss kontinuerligt under hela arbetsprocessen.

Lund,

Januari 2010

Elma Celik

Irene Majoros

Erika Svedin

Linda Zio

Sammanfattning

Titel	Frivillig revision - en ökning av antalet aktiebolag?
Seminariedatum	2010-01-14
Kurs	FEKK01, Examensarbete kandidatnivå, 15 hp
Författare	Elma Celik, Irene Majoros, Erika Svedin, Linda Zio
Handledare	Erling Green, Carl-Michael Unger
Fem nyckelord	Revisionsplikt, aktiekapital, ombildning, enskild firma, aktiebolag
Syfte	Undersöka om intresse finns bland enskilda näringsidkare att vid ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten göra en ombildning av företagsform till ett aktiebolag. Samt utreda om det finns andra faktorer i näringsidkarens omgivning som skulle påverka en ombildning mer och i så fall vilka.
Metod	För att kunna besvara uppsatsens problemställning har vi valt en abduktiv ansats. Insamlad information bygger på primärdata som vi fått tillgång till genom enkätundersökningar och intervjuer samt via sekundärdata i form av exempelvis offentliga utredningar och artiklar.
Teoretiskt perspektiv	I teorin presenteras relevanta modeller som förklarar förhållandet företagen har till sina intressenter.
Empiri	Empirin utgörs av den information vi fått efter genomförande av en enkätundersökning, ostrukturerade intervjuer med enskilda firmor samt mailintervjuer med aktiebolag.
Resultat	Vi har kommit fram till att enbart sloandet av revisionsplikten för privata aktiebolag, som ej uppfyller kriterierna för att klassas som stort aktiebolag, inte skulle ge en lika stor ökning av aktiebolag som en sänkning av aktiekapitalet från 100 000 till 50 000 kronor. En kombination av de båda lagändringarna kommer troligtvis leda

till att fler satsar på att driva aktiebolag och därmed få tillgång till de fördelar som denna företagsform för med sig.

Abstract

Title	The result of optional audit- an increase in numbers of limited companies?
Seminar date	2010-01-14
Course	FEKK01, Bachelor´s thesis in Business Administration, 15 ect
Authors	Elma Celik, Irene Majoros, Erika Svedin, Linda Zio
Advisors	Erling Green, Carl-Michael Unger
Key words	Mandatory audit, transformation, share capital, sole proprietorship, limited company
Purpose	Examine whether there is an interest among individual operators in making a transformation of the company form from a sole proprietorship to limited company when the mandatory audit is abolished. And examine whether there are other factors in the trader's environment that would affect a transformation, if so, which ones.
Methodology	To be able to answer the purpose of the thesis, we have chosen an abductive approach. The information gathered is based on primary data, through a survey and interviews and through secondary data in form of studies and articles.
Theoretical perspective	In the theory part we present relevant models that explain the importance of audit for companies and the relationship that companies have with their stakeholders.
Empirical foundation	The empirical framework consists of information that our respondents have given us during the working progress, through the survey and interviews with sole proprietorships and interviews by mail with limited companies.

Conclusions

Only a deletion of the mandatory audit for private limited companies, which do not fulfil the criteria to be classified as a large company, would not give an equally large increase of transformations as a reduction of the share capital. A combination of the two legal changes will likely lead to an increase in numbers of limited companies.

Definitioner

Auktoriserad revisor =	En auktoriserad revisor som arbetar med revision på heltid. För auktorisation krävs 160 högskolepoäng med ekonomiinriktning, fem års kvalificerad praktik och högre revisorsexamen hos Revisionsnämnden.
Balansomslutning =	Summan av tillgångar respektive eget kapital och skulder i ett företags balansräkning.
Godkänd revisor =	Kvalificerad revisor som arbetar med revision på heltid, framför allt för små och medelstora företag. För att bli en godkänd revisor krävs 120 högskolepoäng med ekonomiinriktning, tre års kvalificerad praktik och revisorsexamen hos Revisorsnämnden. ¹
Nettoomsättning =	Omfattar intäkter från försålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet, med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. ²
Privat aktiefbolag =	Aktiekapitalet i ett privat aktiefbolag ska vara minst 100 000 kronor. Bolagets aktier får inte säljas eller köpas på börsen eller annan liknande marknad. ³
Publikt aktiefbolag =	I ett publikt aktiefbolag ska aktiekapitalet vara minst 500 000 kronor. ⁴ Aktierna ska kunna omsättas på börsen eller annan organiserad marknad. ⁵
Revisor =	En person som granskar ett företags eller en annan organisations räkenskaper och förvaltning. ⁶

¹ Wallentin, C.

² Internet 13

³ Aktiefbolagslagen (2005:551)

⁴ Ibid.

⁵ Smiciklas, M. s. 54.

⁶ Wallentin, C.

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Problemdiskussion	6
1.3 Problemformulering	7
1.4 Syfte	8
1.5 Avgränsningar	8
1.6 Disposition	8
2 Metod	9
2.1 Val av ansats.....	9
2.2 Val av metod	10
2.3 Datasamling – Primär (enkäter, intervjuer)- och sekundärdata.....	10
2.4 Enkätundersökning	11
2.4.1 Val av respondenter vid enkätundersökning	12
2.4.2 Motivering till val av frågor till enkätundersökning	13
2.4.3 Bortfall	14
2.5 Reliabilitet	14
2.6 Validitet	15
2.7 Intervju med enskilda firmor	15
2.8 Mailintervju med aktiebolag	16
2.9 Kunskapsbrist inom ämnet	17
2.10 Bearbetning av data	17
2.11 Källkritik	18
3 Historik, företagsformer och teori	19
3.1 Revisionens historik i svenska aktiebolag.....	19
3.2 Företagsformer	20
3.2.1 Enskild firma	20
3.2.2 Aktiebolag	21
3.2.2.1 Minimi- och maximikapital.....	21
3.2.2.2 Vikten av borgenärsskyddet	22
3.2.3 Kostnad för företags revision	22
3.2.4 Att genomföra en ombildning från enskild firma till aktiebolag.....	23
3.2.5 Enklare att starta och driva företag	24
3.2.6 Fler argument mot frivillig revision samt sänkt aktiekapital	26
3.3 Kombination av intressentmodellen och interorganisatoriska modellen	27
3.3.1 Intressentmodellen	27
3.3.2 Organisationen och dess omgivning	28
4 Empiri	30
4.1 Allmän information	30
4.1.1 Ägarens ålder.....	30
4.1.2 Firmans ålder.....	31
4.1.3 Familjeföretag	31
4.1.4 Nettoomsättning	32
4.1.5 Kön	33

4.1.6 Bransch.....	34
4.1.7 Antal anställda.....	34
4.2 Revision.....	35
4.2.1 Ägarens ålder.....	35
4.2.2 Firmans ålder.....	35
4.2.3 Familjeföretag	36
4.3 Aktiekapital	36
4.3.1 Ägarens ålder.....	36
4.3.2 Firmans ålder.....	37
4.4 Köp av ekonomisk rådgivning	37
4.4.1 Nettoomsättning	38
4.5 Behov av ekonomisk rådgivning.....	38
4.5.1 Nettoomsättning	38
4.5.2 Inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag.....	39
4.6 Företagsexpansion	40
4.7 Revisionsplikt.....	40
4.7.1 Nettoomsättning	41
4.7.2 Kön	42
4.7.3 Bransch.....	42
4.7.4 Antal anställda.....	43
4.8 Driva aktiebolag	43
4.8.1 Familjeföretag	44
4.8.2 Kön	44
4.8.3 Bransch.....	45
4.8.4 Antal anställda.....	46
4.9 Övergång från enskild firma till aktiebolag	46
4.10 Ökning av aktiebolag efter avskaffandet av revisionsplikten	47
4.11 Störst inverkan på ombildning till aktiebolag	47
4.11.1 Nettoomsättning	48
4.11.2 Kön	48
4.11.3 Bransch.....	49
4.11.4 Antal anställda.....	50
4.12 Övervägning av ombildning till aktiebolag.....	50
4.12.1 Bransch.....	51
4.12.2 Antal anställda.....	51
4.13 Hinder mot ombildning till aktiebolag	52
4.14 Väckte vår enkät nya tankar och funderingar angående ombildning av företagsform?53	
4.15 Intervjuer med enskilda firmor.....	54
4.15.1 Företag 1 - Tillverkningsbranschen.....	54
4.15.2 Företag 2 - Tjänstebranschen	55
4.15.3 Företag 3 - Handelsbranschen (familjeföretag).....	55
4.15.4 Företag 4 - Tjänstebranschen	56
4.16 Intervjuer med aktiebolag.....	56
5 Analys	58
5.1 Inställning till revisionsplikten samt revisionspliktens betydelse vid start av företag... 58	
5.2 Revisionens betydelse vid verksamhetens start	60
5.3 Aktiekapitalets betydelse vid verksamhetens start.....	61
5.4 Störst inverkan på ombildning	63
5.5 Övervägt att ombilda till aktiebolag.....	64

5.6 Expansion	65
5.7 Ekonomisk rådgivning	65
5.8 Familjeföretag	66
5.9 Förändring	66
6 Slutsats och framtida forskning	68
6.1 Slutsats	68
6.2 Förslag till fortsatt forskning.....	69
7 Källförteckning	71
7.1 Publicerade källor.....	71
7.2 Elektroniska källor	72
7.3 Mailkontakt	75
8 Bilagor	76
Bilaga 1 – Presentationsbrev till kandidaterna i enkätundersökningen.....	76
Bilaga 2 – Enkätundersökning bland enskilda firmor	77

1 Inledning

I uppsatsens inledande kapitel presenteras en kort bakgrund av ämnet. Bakgrunden följs av en problemdiskussion där vi redogör för ämnesval. Diskussionen resulterar i vår problemformulering. Avslutningsvis presenteras uppsatsens syfte, avgränsningar samt disposition.

1.1 Bakgrund

Revision innebär att i efterhand granska ett företags eller annan organisations redovisning.⁷ Detta görs i syfte att kontrollera redovisningens tillförlitlighet. Sedan år 1983 omfattas alla aktiebolag i Sverige av revisionsplikt.⁸ Enligt aktiebolagslagen 9 kapitlet 1§ ska bolaget ha minst en revisor som granskar bolagets årsredovisning, bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltningsberättelse.

Under flera år har det pågått en debatt om och hur Sverige ska göra det lättare för små och medelstora aktiebolag att själva få bestämma över vilka redovisnings- och revisionstjänster de vill använda sig av och om man därmed även ska göra revisionen frivillig för dessa.⁹ Detta är en av flera åtgärder som den svenska regeringen vill genomföra för att underlätta för svenska företagare. Under senare år är det flera EU-länder som tillämpar undantag just vad gäller revision för små- och medelstora företag. Detta i enlighet med 51 artikeln i EG-rättens fjärde bolagsdirektiv som säger att det enskilda medlemslandet själv kan bestämma över revisionen. I dagsläget är det endast Sverige och Malta bland EU:s medlemsländer som ej tillämpar undantagsregler för revision.¹⁰ Man kan undra om det är dags för de svenska reglerna vad gäller revisionsplikten att anpassas till den europeiska redovisningsmiljön och därigenom öka de svenska bolagens konkurrenskraft.

För att utreda borttagandet av den obligatoriska revisionen och genomförandet av lämpliga ändringar i regelverket tillsatte den svenska regeringen under 2006 en utredning under ledning av före detta justitierådet Bo Svensson.¹¹ Utredningen presenterades i mars 2008 och därefter

⁷ Nationalencyklopedin

⁸ Internet 8

⁹ Internet 18

¹⁰ Internet 24

¹¹ SOU 2008:32

har man fått in synpunkter från berörda parter, bland annat från skattemyndigheterna och Ekobrottsmyndigheten som genom kritiska remissvar uttryckt sin oro för att den ekonomiska brottsligheten kommer att öka i och med den minskade insynen i aktiebolagens verksamheter. Utredningen föreslår att enbart aktiebolag som uppfyller minst två av följande villkor, som är i enlighet med EU:s maximivärden, ska omfattas av revisionsplikten:¹²

- Minst 83 miljoner kronor i nettoomsättning
- Minst 41,5 miljoner kronor i balansomslutning (tillgångar)
- Minst 50 anställda

Enligt utredningen ska även alla börsnoterade aktiebolag och alla bank- och finansbolag vara skyldiga att anlita en kvalificerad revisor. Utredningen förespråkar att revisionsplikten avskaffas i linje med EU:s ovanstående maximivärden och att detta sker i ett steg. Viss diskussion har förts om dessa istället ska införas stegvis.¹³

Vid ett direkt införande av de maximala gränsvärdena som utredningen rekommenderar skulle 95-96 procent av alla aktiebolag i Sverige befrias från lagen om tvingad årlig revision. I oktober 2009 fanns det 349 334 stycken¹⁴ registrerade aktiebolag i Sverige varav en klar majoritet av dessa var små.¹⁵ Antar Sverige EU:s maxgränsvärden, som utredningen föreslår, skulle detta i dagsläget innebära att cirka 270 000 aktiva och 60 000 icke aktiva aktiebolag inte kommer att behöva anlita revisor varje år.

Under 2009 förväntas en proposition gällande revisionsplikten lämnas till riksdagen. Utredningen föreslår att de nya reglerna ska införas den 1 juli 2010.¹⁶

¹² Ibid.

¹³ Ibid.

¹⁴ Werkisa Wajira, Statistiska centralbyrån

¹⁵ Ibid.

¹⁶ SOU 2008:32

1.2 Problemdiskussion

I dag lyder alla svenska aktiebolag under aktiebolagslagen och således är revisionsreglerna de samma för det lilla aktiebolaget med en eller ett par anställda som för stora börsnoterade bolag.¹⁷ Då det är stora skillnader mellan ett stort publikt och ett litet privat aktiebolags räkenskaper kan det anses olämpligt att ställa lika höga krav på alla bolag, till exempel vad gäller den obligatoriska revisionen. En majoritet av de svenska aktiebolagen är små där endast en eller ett fåtal personer är involverade i företaget.¹⁸ Här fyller revisionen inte det tänkta syftet. Den måste göras på årlig basis med ett innehåll som lagstiftare fastställt och är väldigt kostsam. Däremot har revisionen en betydligt viktigare roll i de stora publika bolagen där intressenterna som inte är del av den dagliga verksamheten får insyn i företaget och dess ekonomiska tillstånd. Revisionen ger därmed en klar bild och fungerar som ett kontrollverktyg för företagets intressenter.

”Skulle det bli enklare och billigare att driva aktiebolag, tack vare en slopad revisionsplikt, skulle det steget vara lättare att ta.”¹⁹

I början av oktober 2009 läste vi artikeln ”Slopad revisionsplikt dröjer” från *Svenskt Näringsliv*. Artikeln handlade om Helena Jonsson som driver lantbruksföretaget Galtås Polled Hereford i Tranås. Hon gläds över det planerade borttagandet av revisionsplikten och ser det som en möjlighet att ombilda sin enskilda firma till ett aktiebolag. Detta har tidigare inte varit aktuellt för henne, delvis på grund av den obligatoriska revisionen som i hennes tycke är allt för kostsam.²⁰

Revisionspliktens borttagande för privata aktiebolag är fortfarande, efter fler års debatterande, ett mycket aktuellt ämne. När vi nu i dagsläget närmar oss dess införande vill vi närmare undersöka detta omdiskuterade ämne för att se hur de enskilda firmorna ställer sig till lagförändringen.

¹⁷ Aktiebolagslagen (2005:551)

¹⁸ SOU 2008:32

¹⁹ Internet 24

²⁰ Ibid.

Utvecklingen av antalet registrerade enskilda firmor (E) och aktiebolag (AB) i Sverige under de senaste fem åren illustreras i diagrammet nedan:

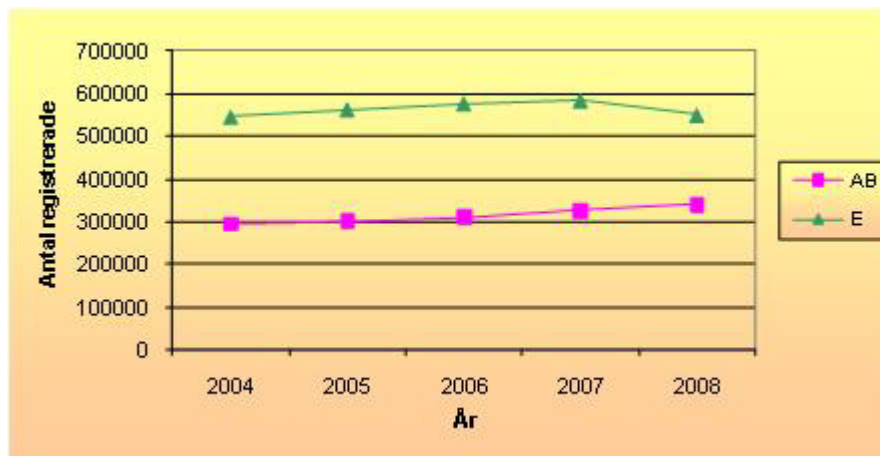

Diagram 1: Antalet registrerade aktiebolag och enskilda näringsidkare i Sverige, (egen bearbetning)²¹

År 2008 såg man en minskning av antalet registrerade firmor med 5,7 procentenheter jämfört med året dessförinnan. Alltsedan regeringen år 2006 tillsatte en utredare för att bringa klarhet i ämnet och se ifall lagstiftningen lämpar sig i svensk rätt har antalet aktiebolag ökat. Man kan ställa sig frågande till hur denna utveckling kommer att se ut framöver efter lagförändringens ikraftträdande och ifall lagförändringen leder till att ännu fler enskilda firmor blir motiverade till att ändra företagsform.

Utifrån dessa ovannämnda funderingar samt artikeln från *Svenskt Näringsliv* har vi blivit intresserade av att vidare utforska detta ämne.

1.3 Problemformulering

Huvudfrågor:

- Kommer en ändring vad gäller obligatorisk revision i aktiebolagslagen att motivera fler enskilda näringsidkare till att ombilda sin firma till ett aktiebolag?
- Finns det några variabler, till exempel bransch eller nettoomsättning, som påverkar den enskilda näringsidkarens inställning till revisionsplikten? Kan man i sådant fall tyda något samband mellan dessa variabler?

Följdfråga:

²¹ Internet 4

- Kan det möjligtvis finnas faktorer utöver revisionsplikten som har en större påverkan på den enskilda näringsidkarens eventuella intresse för en ombildning än vad den nuvarande obligatoriska revisionen har? I sådant fall, vilka är dessa andra faktorer?

1.4 Syfte

Syftet med vår uppsats är att undersöka om det finns ett intresse bland enskilda näringsidkare att vid ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten göra en ombildning av sina företag, från enskild firma till aktiebolag. Vidare vill vi undersöka vilka variabler som påverkar den enskilde näringsidkarens syn på revisionsplikten samt ifall det finns något samband mellan dessa och en ombildning av företagsform. Vi tycker även att det skulle vara intressant att undersöka om det möjligtvis finns andra faktorer i näringsidkarens omgivning som har större påverkan på dennes val att ombilda, till exempel dagens aktiekapital som är 100 000 kronor.

1.5 Avgränsningar

Vi har valt att endast inkludera enskilda firmor i vår undersökning då vi anser att åtgärder som frivillig revision samt en sänkning av aktiekapitalet kan vara ingångsporten för dessa till att ombildas till privata aktiebolag. Därmed har vi valt att utesluta andra bolagsformer som exempelvis handelsbolag och ekonomiska föreningar.

1.6 Disposition

Uppsatsen inleds med ett introduktionskapitel där vi anger vår problemformulering samt redogör för frågans aktualitet. Det andra kapitlet ägnas åt metoddiskussion där vi bland annat behandlar tillvägagångssätt för insamling av relevant data och uppsatsens kvalitet. I kapitel tre återfinns revisionens historik i Sverige, företagsformerna enskild firma samt aktiebolag och slutligen teori. Kapitel fyra presenterar data från våra genomförda undersökningar och i kapitel fem sammanknyter vi teorin och empirin i en analys. I det avslutande kapitlet redogör vi för våra slutsatser samt ger förslag till framtida forskning.

2 Metod

I detta kapitel beskriver vi vårt val av undersökningsmetod vid uppsatsskrivandet. Därefter redogörs för vårt tillvägagångssätt vid datainsamling och slutligen diskuterar vi det insamlade materialets kvalitet.

2.1 Val av ansats

Deduktiv och induktiv teori förklarar på olika sätt förhållandet mellan teori och praktik. En deduktiv ansats innebär att man utgår ifrån en referensram, till exempel en teori eller en modell, för att kunna formulera hypoteser som sedan testas mot verkligheten via exempelvis intervjuer.²² En induktiv ansats är omvänd, vilket innebär att forskaren utgår från empiriskt material som samlats in genom exempelvis intervjuer eller enkäter och utifrån detta generaliserar och skapar egna teorier. Teorin är resultatet av forskningen.²³

Vid en abduktiv ansats kombineras de båda tillvägagångssätten. Nya teorier kan utvecklas samtidigt som man testar tidigare teori.²⁴

För att besvara uppsatsens frågeställningar har vi valt att ha en abduktiv ansats. Denna ansats förklarar på bästa sätt vårt tillvägagångssätt. Vi har viss kunskap om befintlig teori men vi har genom vår enkätundersökning och intervjuerna ställt frågor för att kunna utreda saker som tidigare inte behandlats, men som behövts för att slutligen kunna besvara vår problemställning. På detta sätt kan vi jobba med befintlig teori och utifrån denna ställa upp hypoteser som vi vill ha besvarade, det vill säga lite mer ett deduktivt tillvägagångssätt. Samtidigt vill vi utifrån viss empiri kunna generalisera och dra slutsatser.

Innan vi började samla in empiri till uppsatsen fördjupade vi oss i ämnet. Med hjälp av information från artiklar, utredningar och propositioner tog olika hypoteser form som vi ville testa och som resulterade i enkätfrågor. En av dessa hypoteser är att familjeföretag ställer sig mest negativa till en ombildning av företagsform från enskild firma till aktiebolag. En annan

²² Bryman, A. & Bell, E. s. 23

²³ Bryman, A. & Bell, E. s. 25

²⁴ Alvesson, M. & Sköldberg, K. s. 42

är att tjänsteföretagen uppger att aktiekapitalet för aktiebolag har stor betydelse vid deras val av företagsform.

2.2 Val av metod

Det finns tre olika metoder för att genomföra en undersökning, kvantitativ, kvalitativ eller en kombination av dem båda. Kvalitativ metod bygger i större omfattning på ord än den kvantitativa metoden där det primära är siffror och att kunna kvantifiera resultatet.²⁵ Vi har genomfört en kombination av de båda metoderna. Den primära metoden var dock den kvantitativa som vi genomförde i form av en enkätundersökning. Genom att skicka ut standardiserade enkäter till respondenter i hela landet skapas en viss distans mellan oss och våra respondenter som i sin tur besvarar enkla och specifika frågor där det finns lite utrymme för feltolkning. Denna undersökningsmetod är lämplig då man söker bredd på sitt insamlade material, det vill säga lite information om många enheter²⁶, vilket även var vårt ursprungliga syfte med undersökningen. För att få tillgång till ytterligare information beslutade vi oss för att genomföra fem stycken mindre ostrukturerade intervjuer med enskilda näringsidkare. Detta främst för att eventuellt få bekräftat resultatet av enkätundersökningen. Tanken med att göra en kombination av de båda metoderna är att öka trovärdigheten av insamlad data, genomföra pålitliga och realistiska analyser samt att i slutskedet dra välgrundade slutsatser.

2.3 Datainsamling – Primär (enkäter, intervjuer)- och sekundärdata

I uppsatsskrivandet har vi använt oss av två olika sorters data, primär- och sekundärdata. Primärdata är data som samlas in för första gången och sekundärdata finns redan tillgängligt.²⁷ Sekundärdata är i de flesta fall behandlad resultatdata, istället för rådata. Kombinationen av de båda har försett oss med material som varit till stor hjälp under arbetets gång.

Primärdata har vi samlat in genom utskick av 400 webbenkäter samt av intervjuer vi genomfört. Vi har fått tillgång till upplysningar och information om de enskilda firmorna

²⁵ Bryman, A & Bell, E. s. 297

²⁶ Bryman, A & Bell, E. s. 162

²⁷ Jacobsen, D. s. 52

genom våra undersökningar som ska hjälpa oss att besvara och analysera vår problemställning på ett bra sätt.

Till skillnad från primärdata som vi själva samlat in är sekundärdata insamlad och bearbetad av andra. I de flesta fall är dessa sekundärdata insamlade för ett annat syfte och för att besvara en annan problemställning. De sekundärdata vi använt oss av är existerande statistik från främst Statistiska Centralbyrån, en offentlig utredning vid namn ”*Utredning om revisorer och revision*” (SOU 2008:32), proposition 2009/10:61 ”*En sänkning av aktiekapitalet för privata aktiebolag*”, böcker, tidigare skrivna uppsatser samt elektroniska artiklar från bland annat *Svenskt Näringsliv* och tidningen *Balans*. Detta för att få en bra överblick och kunskap om ämnet. För att finna användbara och intressanta artiklar har vi använt oss av ELIN – Lunds universitets databas och sökmotorn *Google.com*. Främst har vi funnit sekundärdata på Internet och på Ekonomihögskolans bibliotek.

2.4 Enkätundersökning

Syftet med enkätundersökningen är att öka vår förståelse för ämnet och få en generell bild över de enskilda näringsidkarnas syn på främst frågan om avskaffandet av revisionsplikten för mindre aktiebolag och deras intresse för att byta företagsform. För att kunna besvara vår problemformulering på ett bra sätt anser vi att en webbenkät kan förse oss med den informationen vi behöver. Vi har valt att göra en webbenkät via hemsidan *Formdesk.com*. Anledningen till att vi väljer utskick i form av webbenkät är den smidiga användningen av befintliga mallar för enkätens utformning. Med enkäten kunde vi snabbt och enkelt nå ut till en stor urvalsgrupp spridd över hela landet, medan vi med intervjuerna är mer tidsmässigt begränsade och geografiskt bundna till den närmsta omgivningen.

Webbenkäten underlättar vår bearbetning, jämförelse och utvärdering av svaren.²⁸ En enkät med slutna frågor är ofta mindre tidskrävande att fylla i vilket respondenter i regel uppskattar jämfört med enkäter som har övervägande öppna frågor. Ju fler som medverkar, desto större blir trovärdigheten för vår sammanställning av empirin och den därpå följande analysen. Några nackdelar med denna form av enkät kan vara att det inte finns möjlighet att ställa följdfrågor och att svarsfrekvensen kan bli låg.²⁹ Respondenterna är anonyma och kan därmed

²⁸ Bryman, A. & Bell, E. s. 165

²⁹ Bryman, A. & Bell, E. s. 164

komma att undvika att svara på vissa frågor som de inte förstår eller kanske inte har de rätta kunskaperna om. Det finns viss risk för feltolkning av frågorna bland respondenterna.

Innan vi skickar ut våra enkätfrågor till enskilda firmor kontrolleras frågorna av våra handledare. Detta för att undvika missförstånd eller tolkningssvårigheter gällande våra frågor. För att få så bra svar som möjligt från våra respondenter anser vi detta vara viktigt. Därefter skickar vi ut våra webbenkäter till enskilda firmor.

För att minska bortfallet anser vi det vara viktigt att i ett introduktionsbrev presentera oss och undersökningens syfte. Se bilaga 1. Brevet skickas via mail tillsammans med kontaktuppgifter vid eventuella frågor samt en länk till vår enkät som ligger på *Formdesk.com*. Med ett klick på länken kommer respondenten direkt till enkäten.

2.4.1 Val av respondenter vid enkätundersökning

Att få tillgång till ett register över Sveriges enskilda firmor var svårt. Vi har varit i kontakt med Bolagsverket samt Statistiska Centralbyrån. Båda instanserna kunde hjälpa oss med uppgifter om antal enskilda firmor, aktiebolag samt hur stor andel som drivs av män respektive kvinnor. Däremot var de endast villiga att ge oss tillgång till ett register mot kostnad. Vi ansåg att kostnaden ej var i proportion till vad som kan anses skäligt att betala vid ett uppsatsskrivande. Därmed bestämde vi oss för att använda internetbaserade *Gulex företagsregister* där många enskilda firmor finns registrerade, men långt ifrån Sveriges alla 530 963 enskilda firmor finns med i just detta register.³⁰ Exakt hur många enskilda firmor som finns registrerade har vi inte lyckats få reda på efter kontakt med *Gulex.com*. Registrering sker på eget initiativ från den enskilda firman. Vi har gjort bedömningen att de firmor som finns registrerade bedriver seriösa verksamheter och därmed lämpar sig för att delta i vår undersökning. Urval av tänkbara respondenter till enkäten gjordes slumpmässigt bland representerade enskilda firmor i hela landet ur registret. När det varit ovisst om företaget är en enskild firma eller ej kollade vi upp företagen på *121.nu* där det finns information om bland annat företagsform. Vi hoppas att vår urvalsmetod av respondenter har hjälpt oss nå ut till företag som besitter upplysningar och information som vi söker.

³⁰ Internet 4

2.4.2 Motivering till val av frågor till enkätundersökning

Vi har valt att fördela våra 36 frågor i webbenkäten under fyra rubriker. Frågorna formulerades på ett enkelt och lättförståeligt sätt och svarsalternativen var ofta av ja och nej-karaktär. Därmed ansåg vi att den inte var allt för omfattande och tidskrävande.

Den första delen, allmän företagsinformation, behandlar frågor om företagarens egenskaper såsom ålder, kön och firmans egenskaper i form av bransch, nettoomsättning samt antal anställda. Detta för att göra det enklare för oss att finna samband mellan olika faktorer som kan ha betydelse för eller påverka deras ställningstagande till att byta bolagsform eller ej.

Den andra delen, ekonomisk kompetens, kopplas till vår problemformulering och behandlar företagets behov av ekonomiska tjänster av revisor och ställningstagande till revision.

Nästa del, företaget - idag och framtiden, ger oss en överblick över företagets situation i nuläget och deras framtidsplaner. Avsnittet behandlar även det ekonomiska läget för branschen och om företaget har planer på att expandera.

Den sista delen i webbenkäten, ert företag och revisionsplikten, ska ge oss en bild av företagets villighet att ombilda sig till aktiebolag. Avsnittet presenterar vilka anledningar som gjorde att näringsidkaren valde att bedriva en enskild firma och vilka orsaker som skulle bidra till en ombildning. Om de tidigare övervägt att ombilda sin företagsform ska de ange vilka som var de hindrande faktorerna eftersom de idag fortfarande bedriver enskild firma.

Det finns en risk att respondenterna då de ska besvara enkäten inte överväger sina svar ordentligt utan tar det första bästa svarsalternativet. Finns det inget svarsalternativ som passar respondenten har vi försökt lösa detta genom att på lämpliga ställen i enkäten lägga in svarsalternativen ”övrigt” eller ”vet ej”.

Enkäten avslutas med två öppna frågor där respondenten kan skriva övriga kommentarer och funderingar som väckts i samband med att enkäten genomfördes. Syftet med dessa frågor är att få nya infallsvinklar kring ämnet.

2.4.3 Bortfall

För att få ett så lågt bortfall som möjligt har vi utformat enkäter som innehåller flest slutna frågor för att därigenom göra det mindre tidskrävande och kunna underlätta för respondenterna. Då vissa respondenter kan känna att de inte vill ge ut viss information och därmed inte vill delta i undersökningen har vi valt att låta företagen vara anonyma och på så sätt även försökt minska bortfallet med denna åtgärd. För att minimera bortfallet har vi även skickat ut enkäterna i två omgångar. I första omgången skickade vi till alla 400 firmor som vi valt ut och i omgång två skickade vi en påminnelse till dem som ej deltog i vårt första utskick. Tyvärr blev responsen inte så stor som vi tänkt oss under den andra omgången.

Av de 400 enkäter som vi skickade ut till enskilda firmor har 57 respondenter svarat. Detta stora bortfall beror delvis på att vi skickat till 30 felaktiga eller ej aktiva mailadresser, vilket ledde till att vår enkät aldrig levererades till tänkt respondent. En annan anledning till ett visst bortfall är att vi kommit över tre adresser som tillhör företag som nyligen genomfört en ombildning till aktiebolag. Andra orsaker skulle kunna vara att vårt mail levererades till fel person inom företaget vilket lett till att mailet försumrats. Tre enkäter var dessutom ej korrekt ifyllda, därmed utesluter vi dessa ur vår undersökning. Vi har även fått 38 mail från kandidater som, för att nämna några anledningar, befinner sig på semester, jobbar utomlands samt har brist på tid nu i juletider. Andra orsaker kan även vara att personerna kände att de inte hade tillräcklig kunskap om ämnet för att kunna bidra till undersökningen eller att man helt enkelt har en negativ syn på enkäter och därmed avböjde från att delta i undersökningen. Detta innebär att vår svarsfrekvens blev 17,5 procent.

2.5 Reliabilitet

Reliabilitet innebär graden av undersökningens pålitlighet och ju högre reliabilitet desto bättre. En högre reliabilitet innebär att en undersökning får samma resultat om den utförs igen, det vill säga högre reliabilitet tyder på att fler samma svar återkommer.³¹

Vi valde att genomföra intervjuer med några enskilda firmor för att styrka svaren vi fått från våra enkätundersökningar. För att kunna vara ännu mer säkra på enkätsvarens pålitlighet valde vi även att kontakta några aktiebolag, för att på så sätt kunna dra paralleller mellan

³¹ Andersen, H. s. 14

svaren. Dessa åtgärder gjordes för att kunna öka undersökningens reliabilitet. Enkätundersökningen fick respondenterna inom en tidsram på en vecka besvara när de själva tyckte att det passade bäst. Detta för att undvika bortfall genom att de kände sig tvingade eller på annat sätt obekväma med enkäten. På så sätt kunde respondenterna svara på enkäten utan att känna sig stressade och hastigt fylla i enkäten för att få den gjord och ivägskickad. Även detta kan öka undersökningens reliabilitet.

2.6 Validitet

Validitet behandlar om undersökningen mäter det som den avsetts att mäta. Inre validitet mäter hur väl vår enkätundersökning representerar det vi avsåg att mäta. Yttre validitet innebär att se på om våra respondenter verkligen förhåller sig på det sätt som de svarat i undersökningen.³² Eftersom sloandet av revisionsplikten och sänkningen av aktiekapitalet för aktiebolag ej än har genomförts kan vi inte avgöra hur pass stor den yttre validiteten i vår undersökning är. Vi kan inte vara säkra på att företagen har samma inställning till vårt huvudämne idag som de kommer att ha när dessa två lagförändringar införs.

2.7 Intervju med enskilda firmor

Efter att ha skickat ut enkäter valde vi att genomföra ostrukturerade intervjuer i Malmö. Det finns tre olika typer av intervjutekniker att använda sig av. Ostrukturerade intervjuer som fungerar som öppna intervjuer, strukturerade intervjuer som är mer slutna i sin intervjuutformning samt semistrukturerade intervjuer. Ostrukturerade intervjuer går ut på att intervjuaren ställer en fråga och den intervjuade därefter får tala fritt. Intervjuaren tar till sig de punkter som han anser vara relevanta och som kan leda till en uppföljningsfråga. Detta medför en väldigt flexibel intervjuprocess.³³

Vi valde att genomföra ostrukturerade intervjuer för att, som tidigare nämnts, kunna stödja våra svar från webbenkäterna. Vi valde att slumpmässigt intervju enskilda näringsidkare utan att dessa i förväg blev informerade om vårt besök och avsikten med detta. Därmed kunde vi få raka och ärliga svar som inte var förutbestämda. Den intervjuade fick tala fritt om ämnet och vi ville inte påverka dennes svar genom att styra intervjun i en viss riktning. Från intervjuerna

³² Bryman, A. & Bell, E. s. 95

³³ Bryman, A. & Bell, E. s. 362-363

sammanställde vi det mest relevanta i empirin för att sedan kunna använda materialet i analysen.

Intervjuns tillvägagångssätt gick till enligt följande. Vi begav oss till ett område i Malmö där vi antog att det skulle finnas många enskilda firmor. Slumpmässigt valde vi ut några mindre butiker, gick in, presenterade oss och frågade ifall de var intresserade av att svara på några frågor som vi hade rörande vårt uppsatsämne. Av dem som vi besökte visade det sig att tre enskilda näringsidkare samt en anställd var villiga att bli intervjuade. När vi letade efter tänkbara och representativa respondenter till våra intervjuer försökte vi att finna näringsidkare inom olika branscher för att se ifall man kan urskilja olika tankesätt eller ej. I vår undersökning har vi därför en representant för tillverkningsföretag, två för tjänsteföretag samt en för handelsföretag.

Med hjälp av de intervjuades svar kan vi ytterligare styrka våra enkätsvar för att i vår slutsats kunna komma fram till ett så relevant svar som möjligt. Anledningen till att vi inte gjorde fler intervjuer var för att vi ansåg att det räckte med en representant från vardera bransch, samt att vi började se ett entydigt mönster bland de intervjuade. Informationen vi fick från de intervjuade anser vi vara trovärdig och värdefull.

2.8 Mailintervju med aktiebolag

Efter att vi skickat ut vår enkät till enskilda firmor beslöt vi oss för att även kontakta privata aktiebolag. Huvudfokus i vår uppsats ligger hos enskilda firmor och deras syn på revisionspliktens slopande, men för att kunna få en större insikt och förståelse för deras tankar och funderingar kring ämnet valde vi att även fördjupa oss i aktiebolagens inställning. För att undvika stort bortfall valde vi att ta kontakt med aktiebolag via telefon och bad de att medverka i en mailintervju. Vi valde även att ställa våra frågor direkt i mailet och inte bifoga ett dokument eller en enkät, just för att underlätta svarsprocessen för respondenterna. Fyra öppna frågor ställdes till sju slumpmässigt utvalda aktiebolag ur *Gulex företagsregister*. Tyvärr valde ett aktiebolag att inte medverka efter att de fick mailet och därmed blev bortfallet 14 procent. Vi valde att ställa öppna frågor för att inte påverka respondenternas svar och för att kunna ge de frirum att även komma med idéer som vi kanske inte hade tänkt på från början. Respondenternas svar var rätt lika och de 86 procent som svarade ansåg vi därmed räcka för att få en uppfattning om hur våra respondenter ställer sig till exempelvis

revisionsplikten och aktiekapital för mindre aktiebolag. Härmed kunde vi dra paralleller mellan de enskilda företagens och aktiebolagens tankegång och på så sätt få fram relevantare data och därav en bättre analys.

2.9 Kunskapsbrist inom ämnet

Detta kan styrkas genom ett antal mail från företag som vi skickat ut enkäten till men som valde att inte delta i undersökningen. Bland dessa svarade vissa att de på grund av kunskapsbrist inom ämnet inte ville delta eftersom de ville undvika risken att ge missvisande svar. Detta var dock något som vi hade i åtanke och ville till största mån undvika när vi formulerade våra enkätfrågor. När vi letade efter kandidater till intervjuerna med de enskilda firmorna avböjde en del just på grund av bristande kunskap inom ämnet.

2.10 Bearbetning av data

Enkätundersökningen har som tidigare nämnts utförts via *Formdesk.com*. Denna hemsida har gett oss möjlighet att ladda ner och spara all våra inhämtade data i form av Excel-dokument. Vidare bearbetades de inhämtade svaren manuellt. Denna bearbetning var tidskrävande och noggrannhet var en väsentlig faktor för att undvika felräkning. En viss risk för felräkning fanns dock, men då alla inhämtade svar fanns sparade kunde vi kontrollera materialet och därmed undvika mätningsfel. Det stora bortfallet i vår undersökning medförde inte bara nackdelar utan även en fördel, vilket var att datan blev mer överskådlig. Det underlättade att jämföra 57 svar istället för att jämföra och finna samband mellan 400 enkätsvar. På så sätt minskade risken att förlora viktig information eller att feltolka svaren.

All inhämtad data från intervjuerna sammanställdes skriftligt så noggrant som möjligt efter att intervjuerna ägde rum. Eftersom vi sparade den inhämtade information kunde vi kontrollera materialet i efterhand. Detta gjorde vi för att undvika risken att förvränga respondentens svar och därmed presentera felaktig empiri och därefter analys. Att sammanställa den insamlade datan skriftligt i det empiriska avsnittet gjorde att vi fick idéer angående empirin och som vi sedan kunde koppla ihop i analysen. Det vill säga att vissa svar från intervjuerna kunde bindas samman med svar vi fått i enkätundersökningen.

2.11 Källkritik

När man genomför en utredning eller en studie använder man sig av olika sorters källor, primära och sekundära. Vid urvalet av källor har vi varit kritiska och en fråga som vi genomgående har ställt oss då vi bearbetat våra sekundärdata är ”hur trovärdig är denna källa”? Vi har försökt att finna en bra balans mellan användandet av primär- och sekundärdata. När det gäller insamling av sekundärdata har vi försökt utgå ifrån aktuella och trovärdiga källor. Vi har varit kritiska och ifrågasättande till den information vi tagit del av, allt för att kunna uppnå en trovärdig relevans i arbetet. Vi har använt allt från offentliga utredningar till tidningsartiklar för att bygga upp en förståelse för ämnet. En del av detta material har skrivits av individer som har ett egenintresse i det de skrivit om, vilket vi haft i åtanke, som exempelvis remissvar från skattemyndigheterna. Den statistiska information vi använt oss av kommer från Statistiska centralbyrån, vilket vi anser vara en pålitlig och trovärdig källa.

Man bör ta i beaktning att vårt empiriska material inte representerar hela Sverige på grund av omfattningen på den insamlade primärdatan. Slutsatsen som vi kan dra utifrån det empiriska materialet kan därmed varken tillämpas eller generaliseras för alla enskilda firmor i Sverige. Till en början, när vi beslöt oss för att göra en enkätundersökning, hade vi räknat med ett betydligt mindre bortfall än vad resultatet blev. En annan sak som man kan ifrågasätta är våra respondenters egentliga kunskap. Vi tror dock att de som valt att delta ändå har varit lämpliga kandidater att delta i undersökningen.

Som ett resultat av en låg svarsfrekvens har vi i vissa fall arbetat med och analyserat material som endast representeras av ett fåtal respondenter. Som exempel kan nämnas att endast en respondent var i åldern 0-25 år samt att endast ett företag hade fler än sex anställda. De bakomliggande anledningarna till detta kan vara många, till exempel brist på tid, kunskap och erfarenhet. Det kan även finnas andra orsaker som gjort att de inte ville delta i vår enkätundersökning som vi skickade ut. Vi är medvetna om att det kan ha funnits risk att de företag som är intresserade i ämnet valde att svara, medan de som inte kände sig tilltalade valde att avstå. Därmed är vi medvetna om att resultatet kan vara en aning vinklat.

När vi skrivit uppsatsen har vi, efter bästa förmåga, hållit oss objektiva till ämnet för att inte påverka det slutliga resultatet.

3 Historik, företagsformer och teori

I detta kapitel presenterar vi en kort historik om revisionen i Sverige, företagsformerna enskild firma och aktiebolag samt relevant teori.

3.1 Revisionens historik i svenska aktiebolag

År 1895 infördes för första gången regler om revision i Sverige.³⁴ Kravet att alla aktiebolag skulle bli revisionspliktiga kom dock först 1983 med utgångspunkt att det var till nytta för företagets ägare och andra intressenter samt att det skulle förebygga den ekonomiska brottsligheten i samhället.³⁵ Man hade nämligen sett att brottsförekomsten i samhället ökat under 1970-talet. Den ekonomiska brottsligheten påstods under den här tiden vara dubbelt så hög som den traditionella. För att stoppa denna utveckling kom 1978 ett förslag som löd att alla aktiebolag, stora som små, ska ha minst en kvalificerad revisor. På grund av en brist på godkända och auktoriserade revisorer i samhället var det endast större bolag som var revisionspliktiga fram till 1983. Två år tidigare hade man lagstiftat om revisorns upplysningsskyldighet och tidsfristen för lagförändringen som inträdde år 1973 om höjt aktiekapital gick ut, nu var alla aktiebolag tvungna att höja sitt aktiekapital från 5000 kronor till 50 000 kronor.³⁶ 1995 delades aktiebolag upp i privata och publika bolag och i samband med detta höjdes även aktiekapitalet från 50 000 kronor till dagens 100 000 kronor.³⁷

År 1995 började man utvärdera nyttan av revisionen. Aktiebolagskommittén förespråkade plikten och menade att den styrkte de två huvudargumenten om nyttan för företagets ägare samt förebyggandet av den ekonomiska samhällsbrottsligheten.³⁸ Samma år inrättades en ny lagstadgad nämnd, Revisionsnämnden, för prövning och tillsyn av kvalificerade revisorer enligt den nya revisionslagen.³⁹ Med denna nya nämnd ville man visa vilken betydande roll revisionen i samhället har för att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.⁴⁰ År 1998 behandlades frågan om revisionsplikt för mindre aktiebolag åter igen. Även den här gången

³⁴ SOU (2008:32)

³⁵ Internet 8

³⁶ Prop.1976/77:109

³⁷ SOU (2008:49)

³⁸ Internet 8

³⁹ Revisionslagen (1999:1079)

⁴⁰ SOU (2008:32)

styrkte argumenten att det behövdes en lag för att allt skulle skötas på ett korrekt sätt.⁴¹ 1 januari 2006 trädde den nya aktiebolagslagen i kraft. Denna medförde dock ej någon större ändring rörande revisionspliktens omfattning eller uppgifter.⁴² 7 september 2006 tillsatte regeringen en särskild utredare vid namn Bo Svensson som fick i uppdrag att se över frågorna rörande revisorer och revision.⁴³ Utredning föreslår att en lagförändring gällande revision för mindre aktiebolag bör träda i kraft den 1 juli 2010 och att den ska komma att gälla för första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 30 juni samma år.⁴⁴

3.2 Företagsformer

3.2.1 Enskild firma

En enskild firma ägs av en enskild näringsidkare och är idag den mest förekommande företagsformen i Sverige.⁴⁵ En fysisk person är personligt ansvarig med sin egen förmögenhet för verksamheten, ser till att avtal hålls och att skulder betalas i tid.⁴⁶ En enskild firma är således inte en juridisk person och företagets organisationsnummer utgörs av ägarens personnummer och alla affärer görs i ägarens namn.⁴⁷ Detta innebär att ägarens personliga tillgångar kan tas i anspråk för att betala företagets eventuella skulder. Det är en företagsform som inte kräver något lagstadgat aktiekapital. Det är enligt firmalagen ej tillåtet för en enskild firmas namn att innehålla ordet bolag, detta för att inte ge sken av att verksamheten bedrivs som aktiebolag.⁴⁸ För att en enskild firma ska anses bedriva näringsverksamhet och därmed vara innehavare av F-skattsedel måste verksamheten drivas yrkesmässigt. Den ska ha viss varaktighet, drivas i vinstsyfte samt vara självständig.⁴⁹ Ovannämnda kriterier är även en förutsättning för att registrering hos Bolagsverket ska kunna ske.⁵⁰ En enskild näringsidkare behöver inte anlita revisor på årlig basis, undantaget är om man uppfyller krav för att klassas som stort företag.⁵¹ Däremot är man som enskild näringsidkare, oavsett företagets storlek, bokföringsskyldig och vid årets slut ska man upprätta årsbokslut innehållande resultat- och

⁴¹ Internet 8

⁴² SOU (2008:32)

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Internet 4

⁴⁶ Internet 5

⁴⁷ Internet 25

⁴⁸ Internet 5

⁴⁹ Internet 22

⁵⁰ Internet 21

⁵¹ Bokföringslagen (1999:1078)

balansräkning.⁵² Uppgår firmans nettoomsättning till högst 3 miljoner kronor får ett förenklat årsbokslut upprättas.⁵³

3.2.2 Aktiebolag

Ett aktiebolagsnamn måste innehålla ordet aktiebolag (AB)⁵⁴ samt beteckningen ”publ” om det är ett publikt aktiebolag. Finns inte denna ”publ”-beteckning antas aktiebolaget vara privat.⁵⁵ När aktiebolaget har blivit registrerat blir det en juridisk person. Som juridisk person får bolaget egna rättigheter och skyldigheter. Därmed äger bolaget sina egna tillgångar och skulder och aktieägarna blir inte personligt ansvariga.⁵⁶

Aktiebolagslagen gäller alla aktiebolag, såväl börsnoterade som enmansbolag. Bolagen kan vara antingen privata eller publika.⁵⁷ Aktiebolagsformen var förr avsedd för stora företag där många delägare skulle dela på bolagets risker och vinster men idag räcker det med att en person bildar bolaget och aktierna kan ägas av en enda person.⁵⁸ För att kunna starta ett aktiebolag krävs ett aktiekapital och detta består av pengar eller tillgångar som är möjliga att värdera i pengar.⁵⁹ Aktieägarnas ansvar är normalt begränsat till det kapital som de satt in i bolaget och ansvarar således inte för bolagets skulder eller andra förpliktelser.⁶⁰ Detta innebär därmed att investerare kan finansiera affärsverksamhet utan att de riskerar sin privatekonomi.⁶¹ Aktiebolaget blir en juridisk person då det har registrerats hos Bolagsverket. Bolaget måste ha en auktoriserad eller en godkänd revisor.⁶²

3.2.2.1 Minimi- och maximikapital

I bolagsordningen kan man besluta om ett högsta och ett lägsta aktiekapital, det vill säga ett minimi- och ett maximikapital. Därmed kan aktiekapitalet öka eller minska utan att man

⁵² Bokföringslagen (1999:1078)

⁵³ Internet 21

⁵⁴ Smiciklas, M. s. 45

⁵⁵ Hemström, C. s. 46

⁵⁶ Smiciklas, M. s. 50

⁵⁷ Aktiebolagslagen (2005:551)

⁵⁸ Smiciklas, M. s. 48

⁵⁹ Smiciklas, M. s. 56

⁶⁰ Smiciklas, M. s. 52

⁶¹ SOU (2008:49)

⁶² Internet 7

behöver göra ändringar i bolagsordningen då en kraftig förändring av aktiekapitalet sker.⁶³ Minimikapitalet får dock inte understiga den allmänna minimigränsen på 100 000 kronor för privata bolag⁶⁴ och 500 000 kronor för publika.⁶⁵ Minimikapitalet får heller inte vara mindre än en fjärdedel av bolagets maximikapital.⁶⁶

3.2.2.2 Vikten av borgenärsskyddet

Aktiekapitalet ses exempelvis för banker och leverantörer både som ett borgenärsskydd och som en seriositetsspärr. Aktiekapitalet kan vara ett sätt för företaget att visa sina borgenärer att företagets ägare tar verksamheten på allvar, i och med att de är beredda att investera i ett aktiekapital. För bolag som vill uppta krediter kan detta ha en viktig betydelse. En fördel med aktiekapitalet är att det skyddar borgenären i form av att det annars kan vara rätt svårt för dem att ta reda på var bolagets tillgångar befinner sig. Det finns även en risk att tillgångarna lätt kan bli svårfunna i ett annat land för borgenären vid exempelvis bolagskonkurs.⁶⁷

3.2.3 Kostnad för företags revision

Enligt FAR SRS etiska regler får provisionsliknande arvoden ej förekomma vid revisionsuppdrag. Detta innebär att tiden som revisorn lägger ner styr arvodet och inte klientföretagets vinst eller omsättning. En revisor i ett litet företag kan således inte ta ett högre arvode då det går bra för företag och minska detta då de går med förlust.⁶⁸ För att ta reda på hur stor kostnaden för utfört revisionsarbete egentligen är har man vid universitet och högskolor under åren genomfört många undersökningar, främst i form av enkäter. Tobias Svanström, doktorand vid Umeå universitet undersökte 2006 arvodenas storlek för revisionsarbete. Detta var även något som gjordes av studenterna Samuel Bjälkemo, Tobias Brodin och Daniel Larsson vid Göteborgs universitet 2005. Av de två gjorda undersökningarna kunde man konstatera att kostnaderna för revision stiger i takt med aktiebolagens storlek. Nedan följer en sammanställning som baseras på ett genomsnitt av de båda undersökningarnas resultat.⁶⁹

⁶³ Aktiebolagslagen (2005:551)

⁶⁴ Aktiebolagslagen (2005:551)

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Internet 14

⁶⁸ SOU (2008:32)

⁶⁹ Ibid.

Omsättning i kronor	Max antal anställda	Revisionskostnad i kronor
0-3 000 000	3	15 000
3 000 000-10 000 000	10	30 000
10 000 000-50 000 000	50	50 000
Mer än 50 000 000	Fler än 50	Stor variation

Tabell 1: Revisionskostnad

3.2.4 Att genomföra en ombildning från enskild firma till aktiebolag

En ombildning av en enskild firma till ett aktiebolag kan ske när som helst. Detta innebär att den enskildes näringsverksamhet förs över från näringsidkarens personliga ägo till ett eget rätts- och skattesubjekt.⁷⁰ Anledningarna till en ombildning kan vara att företaget befinner sig i ett expansivt skede, ur riskhänseende, företagaren vill begränsa det personliga ansvaret till insatt kapital, det tillkommer en eller flera delägare eller att firman har flera anställda. Flera anställda är oftast liktydigt med höga lönekostnader och man kan som aktiebolag få lönekostnadsbaserad lågbeskattad utdelning.⁷¹ Detta kan vara väldigt förmånligt och motsvarande regler saknas för en enskild firma. Därför kan antalet anställda vara ett tungt argument för att ombilda sitt företag till aktiebolag. Ett aktiebolag kräver dock mer administrativt arbete och regelverket är mer omfattande. Tidigare var aktiebolag den företagsform som var mest fördelaktig vad gäller vinstbeskattning. Idag har denna skillnad jämnats ut och de skattemässiga skillnaderna är numera inte så stora. Ombildningen kan ske på två sätt, antingen genom kontantemission eller apportbildning.⁷²

Det första sättet är att genomföra en kontantemission, vilket innebär att den enskilde näringsidkaren bildar ett privat aktiebolag genom att betala in 100 000 kronor som aktiekapital på ett bankkonto. Därefter ska samtliga stiftare underteckna stiftelseurkunden.⁷³ Det nybildade aktiebolaget förvärvar därefter den enskilda firmans tillgångar mot vederlag.

⁷⁰ Internet 23

⁷¹ Internet 11

⁷² Internet 23

⁷³ Aktiebolagslagen (2005:551)

Det andra alternativet, apportbildning, innebär att bolaget bildas genom tillskott av andra tillgångar än kontanter, till exempel inventarier eller fastigheter, efter avdrag för de överförda skulderna.⁷⁴ Värdet på dessa tillgångar måste uppgå till minst 100 000 kronor.⁷⁵ En revisor måste därefter yttra sig om denna egendom är värderad till dess verkliga värde och att denna är till nytta för bolaget.⁷⁶ Precis som vid kontantemission ska även här en registreringsansökan och ett intyg från revisorn skickas till Bolagsverket. I stiftelseurkunden ska det framgå om aktiebolaget bildats med apportegendom eller ej.⁷⁷

3.2.5 Enklare att starta och driva företag

Den svenska regeringen har som mål att förenkla för företagare och sänka deras administrativa kostnader med 25 procent till hösten 2010. Sänkningen ska ske genom statliga regelförändringar. Totalt är det fler än 940 åtgärder som antingen genomförts, planerats eller utretts.⁷⁸ Några exempel på åtgärder som redan genomförts är en sänkning av bolagsskatten från 28 procent till 26,3 procent⁷⁹ och förenklade regler för direktavskrivningar.⁸⁰ Två av åtgärderna som har utretts och är under beredning är frågan om frivillig revision för privata aktiebolag samt minskat aktiekapital för aktiebolag, från 100 000 kronor till 50 000 kronor.⁸¹

I Europa pågår en utveckling mot sänkta krav på aktiekapital för bolagsformer som motsvarar det svenska aktiebolaget. I vissa länder som till exempel Frankrike krävs numera inget aktiekapital överhuvudtaget. I Danmark har det sänkts från 125 000 till 80 000 danska kronor. I Tyskland har en ny aktiebolagsform införts, *Unternehmergeellschaft*, där aktiekapitalet till en början kan uppgå till 1 euro.⁸² I propositionen 2009/10:61 från den svenska regeringen föreslås att kravet på aktiekapital för privata aktiebolag ska sänkas från dagens 100 000 kronor till 50 000 kronor. Syftet med sänkningen av aktiekapitalet är att göra aktiebolagsformen tillgängligare för företagare. Företagsformen har gott anseende men idag ses aktiekapitalet som ett hinder av många då de ska välja företagsform enligt propositionen. För många nya företag, särskilt tjänste- och kunskapsföretag, vilka ofta har ett lågt initialt

⁷⁴ Internet 10

⁷⁵ Aktiebolagslagen (2005:551)

⁷⁶ Aktiebolagslagen (2005:551)

⁷⁷ Internet 10

⁷⁸ Internet 18

⁷⁹ Mot. 2009/10:sk 447

⁸⁰ Internet 19

⁸¹ Prop. 2009/10:61

⁸² Ibid.

kapitalbehov kan kravet på 100 000 kronor i aktiekapital framstå som onödigt betungande.⁸³ Enligt utredningen skulle en sänkning, från 100 000 till 50 000 kronor, alltså vara en fördel för dessa.⁸⁴ Att bedriva näringsverksamhet i aktiebolagsform har vissa fördelar, till exempel kan det underlätta vid anskaffandet av kapital på kreditmarknaden. Det är en flexibel företagsform som passar företag vars verksamhet expanderar. Överlevnadsgraden bland nystartade aktiebolag har visat sig vara högre än för andra företagsformer.⁸⁵ Man har i utredningen funnit att en sänkning av aktiekapitalet kan ha betydelse just för den enskildes val av företagsform.⁸⁶

Historiskt har aktiekapitalet haft stor betydelse som borgenärsskydd. När man 1995 höjde aktiekapitalet från 50 000 till 100 000 kronor uppgavs att en av anledningarna var för att stärka just borgenärsskyddet. Idag kan en marginal på 100 000 kronor snabbt försvinna, till exempel vid förändringar i bolagets omsättning och kostnader. Ett lagstadgat krav på 100 000 kronor utgör i praktiken ett tveksamt skydd för de flesta borgenärer och därmed kan skyddet enligt regeringen ifrågasättas. De flesta borgenärer anser att faktorer som kassaflöde och likviditet är viktigare än aktiekapitalets storlek. Att aktiekapitalet inte utgör något påtagligt skydd för borgenärerna illustreras av att många borgenärer kräver säkerheter för sina fordringar mot bolaget, till exempel i form av pant eller personlig borgen från bolagets ägare.⁸⁷

Aktiekapitalet fungerar även som spärr mot oseriöst och ogenomtänkt företagande. Tanken är att det ska finnas en genomtänkt och hållbar affärsidé i grunden som ägaren är beredd att satsa egna medel på för att förverkliga. Utredningen menar att trots en sänkning till 50 000 kronor kan aktiekapitalet fortsätta fungera som en slags seriositetsspärr.⁸⁸

En majoritet av företagen i Sverige är småföretag.⁸⁹ 78 procent av dessa drivs av män och 22 procent av kvinnor. Bland soloföretagen är den dominerande företagsformen enskild firma. Företag med färre än fem anställda utgör hela 90 procent av alla företag. Andelen aktiebolag stiger ju större företaget är.⁹⁰ Män tenderar att i större omfattning driva aktiebolag än kvinnor.

⁸³ Prop. 2009/10:61

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ SOU (2008:49)

⁸⁷ Prop. 2009/10:61

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Internet 15

⁹⁰ Ibid.

En majoritet av de kvinnliga småföretagarna väljer i stället en annan företagsform, till exempel enskild firma.⁹¹

Ur ett jämställdhetsperspektiv tros förslaget om sänkt aktiekapital främja kvinnligt företagande, framförallt inom tjänstesektorn, där 91 procent av de kvinnliga företagarna är verksamma. Motsvarande andel bland männen är 69 procent.⁹²

3.2.6 Fler argument mot frivillig revision samt sänkt aktiekapital

Som vi tidigare nämnt finns det förespråkare både för den planerade lagändringen samt de som ställer sig negativa. Här nedan har vi valt ut några representanter för vardera åsikt för att kunna ge läsaren en objektiv bedömning.

På unga Moderaternas hemsida publicerades en artikel den andra oktober 2009 där vår nuvarande justitieminister Beatrice Ask uttalat sig på följande sätt rörande aktiebolagens aktiekapital:

*”Dagens krav på att sätta in 100 000 kronor i ett aktiebolag kan hindra att företag startas. För att få fram fler arbetstillfällen i Sverige behövs fler företag. Sänkningen av aktiekapitalet till 50 000 kronor kommer förhoppningsvis bidra till detta”.*⁹³

Bolagsverket som däremot är ett av de organ som ställer sig kritiska till den nya planerade förändringen menar att antalet nybildningar av aktiebolag per år redan är högt i Sverige och anser därmed att det inte finns *”något allvarligt hinder för företagare att använda företagsformen aktiebolag”.*⁹⁴

I ett kritiskt yttrande mot *Utredning om revisorer och revision* (SOU 2008:32) befarar Skatteverket att borttagandet av revisionsplikten för privata aktiebolag kommer att försämra redovisningsstandarden i mindre aktiebolag. Företagens räkenskaper kommer troligtvis att påverkas negativt, med en ökning av fel i företagens räkenskaper som följd vilket slutligen leder till felaktiga deklARATIONER. Då redovisningen styr beskattningen kommer fel som inte

⁹¹ Internet 15

⁹² Prop. 2009/10:61

⁹³ Internet 16

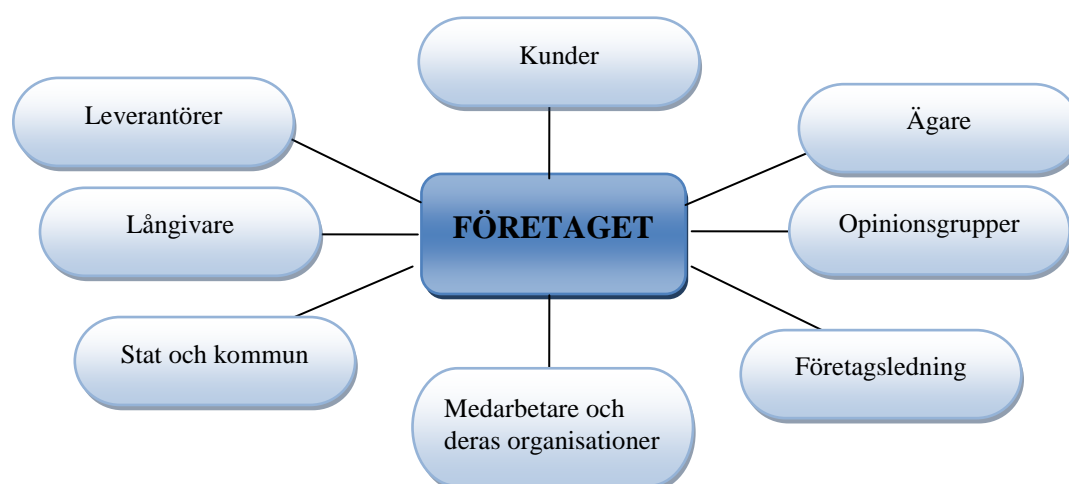
⁹⁴ Internet 1

korrigeras i redovisningen uppvisas i deklarationen. Problematiken med detta är att rättelse av fel inte enbart är resurskrävande för Skatteverket utan även för samhället och företagen. För Skatteverket innebär denna problematik att de får välja att utnyttja resurserna från annan granskning eller att minska anspråk på att åtgärda felaktigheterna. Enligt yttrandet går det inte att ersätta revisionens avskaffande med en utökad granskning oavsett den mängd av resurser som skulle tillföras Skatteverket. Då en ökad skattekontroll inte kan kompensera revisionsplikten borttagande är det viktigt att en bra standard säkerställs eftersom denna därmed kan medföra färre skattemässiga fel. Att avskaffa revisionsplikten innebär inte att företagen inte har möjlighet att ha en hög standard på sin redovisning. Dessa företag kan med stöd av egna resurser ändå ha en bra redovisning. Många företag kommer att utföra sina räkenskaper på egen hand då ett stort antal bolag troligtvis inte längre kommer ha en revisor eller anlita en auktoriserad redovisningskonsult.⁹⁵

3.3 Kombination av intressentmodellen och interorganisatoriska modellen

3.3.1 Intressentmodellen

En modell som beskriver ett företags förhållande med omgivningen är intressentmodellen. Företagets intressenter är alla de aktörer som företaget i något sammanhang har en relation med, bland annat ägare, kunder, långgivare, vilket illustreras i figuren nedan:

Figur 1: Exempel på företagets intressenter⁹⁶

⁹⁵ SOU (2008:32)

⁹⁶ Ax, C. & Johansson, C. & Kullvén, H. s. 39

Utgångspunkten med denna modell är att skapa en stabil relation till intressenterna och det är viktigt att förstå det ömsesidiga förhållandet mellan företaget och dess intressenter. Detta är viktigt för att kunna få kunskap om vad intressenterna tillför företaget och vilka olika krav de ställer för att de ska vara villiga att medverka i företagets intressentgrupp. Företagets mål är således även att tillgodose intressenternas krav vilka vid flera tillfällen kan stå i konflikt med företagets, då det är svårt för företaget att helt uppfylla alla önskemål. En prioritering mellan intressenternas krav sker för att kunna säkra företagets ställning. För att förtydliga ovanstående figur ytterligare nämner vi några intressenter som är väsentliga för vår problemformulering.

Ägare bidrar med kapital till företaget och belöningen får de i form av avkastning och utdelning från företaget. Långivare bidrar också med kapital till företaget och får belöning av företaget genom amorteringar, räntor och att företaget sköter sin ekonomi bra. Stat och kommun ger bidrag till företaget genom utbildning och service samt infrastruktur medan intressenten får belöning genom bland annat arbetstillfällen och skatter.⁹⁷

3.3.2 Organisationen och dess omgivning

Teorin om intressentmodellen ovan kan kopplas ihop med modellen om det interorganisatoriska och det omgivande samhället. Precis som intressentmodellen förklarar att företag är beroende av sin omgivning och av de olika aktörerna som har intresse i företaget har även omgivningen diverse förväntningar på organisationen. Utifrån sina förväntningar skapar de sedan krav som de förväntar sig att organisationen eftersträvar. Organisationens roll är att på bästa sätt integrera sin verksamhet med den närmsta omgivningen.⁹⁸ Dessa intressenter kan öppna upp för nya möjligheter men även hindra organisationen från att fatta regelmässiga beslut som påverkas av det omgivande samhället.

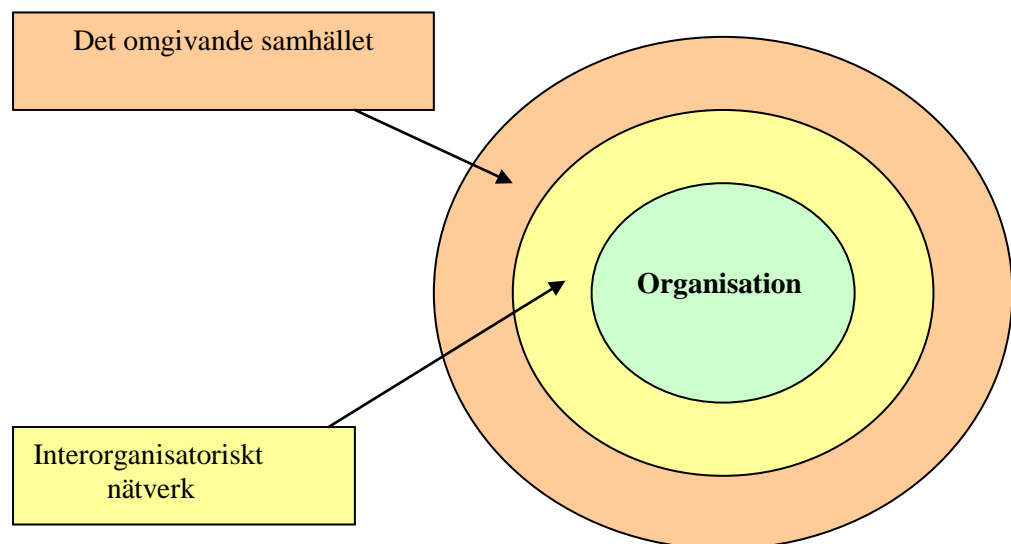
Det omgivande samhället utgörs av bland annat politiska, kulturella, sociala, ekonomiska, teknologiska, fysiska och juridiska faktorer. Dessa faktorer omger en organisation och dess interorganisatoriska nätverk. I kulturella faktorer har hierarkins auktoritet en mindre betydelse eftersom man här hellre vill hålla fast vid traditioner. De sociala faktorerna förknippar man med olika organisatoriska livsstilar och trender. De politiska och juridiska faktorerna har ofta

⁹⁷ Ax, C. & Johansson, C. & Kullvén, H. s. 38-40

⁹⁸ Hatch, M. s. 87

en nära koppling till varandra och förändringar i dessa har för det mesta inflytande från andra sektorers förändring, utveckling och trender. Juridiska och politiska faktorer som påverkar företagare är exempelvis bolags- och skattelagstiftning. Arbetsmarknad, konsumtionsmönster, ränte- och inflationsnivå samt priskontroller är några faktorer som påverkar en organisations ekonomiska sektor.

Även det som sker internationellt och globalt påverkar den enskilda organisationen, bland annat på det politiska, ekonomiska och juridiska planet.⁹⁹ EU arbetar till exempel för tillfället aktivt med att försöka minska de administrativa kostnaderna för företag med 25 procentenheter fram till år 2012, något som den svenska regeringen valt att gå med på.¹⁰⁰

Figur 2: Organisationen och dess omgivning, (egen bearbetning)¹⁰¹

⁹⁹ Hatch, M. s. 97

¹⁰⁰ Internet 17

¹⁰¹ Hatch, M. s. 115

4 Empiri

I detta kapitel presenterar vi primärdata där vi funnit samband mellan olika variabler och faktorer som vi fått genom en enkätundersökning, intervjuer med enskilda firmor samt aktiebolag. Intervjuerna med de enskilda firmorna är muntliga och innehåller därmed mer information än intervjuerna med aktiebolagen. Därmed redovisas dessa på olika sätt.

4.1 Allmän information

Deltagande respondenter uppgick till 57 enskilda firmor av varierande storlek gällande nettoomsättning och antal anställda. När vi skickade ut webbenkäterna gjorde vi ett jämnt utskick till Götaland, Svealand och Norrland. 53 procent av respondenterna som deltog i enkätundersökningen finns i Götaland, 9 procent i Norrland och 38 procent i Svealand.

Här nedan presenteras allmän information om relevanta variabler som vi har funnit i enkätundersökningen. Dessa har undersökts i förhållande till de olika frågorna och olika samband har därefter kunnat urskiljas.

4.1.1 Ägarens ålder

Näringsidkarnas ålder var en faktor som vi ej kunde påverka genom vårt urval då det skedde helt slumpmässigt. Respondenternas ålder fördelades enligt diagram nedan.

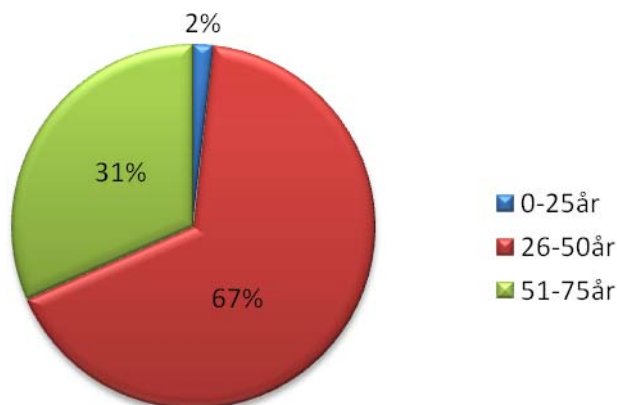

Diagram 2: Ägarens ålder

Den största andelen av respondenterna som besvarade vår enkät var i åldern 26-50 år. Detta beror troligtvis på att de flesta som driver en enskild firma är i denna åldersgrupp.¹⁰²

4.1.2 Firmans ålder

Firmans ålder var, precis som ägarens ålder, en variabel som vi inte kunde påverka genom urvalet av kandidater, därmed blev även denna slumpmässig. Trots detta fick vi en bra fördelning med allt från nystartade företag till företag som är 9 år eller äldre. Resultatet presenteras i cirkeldiagrammet nedan:

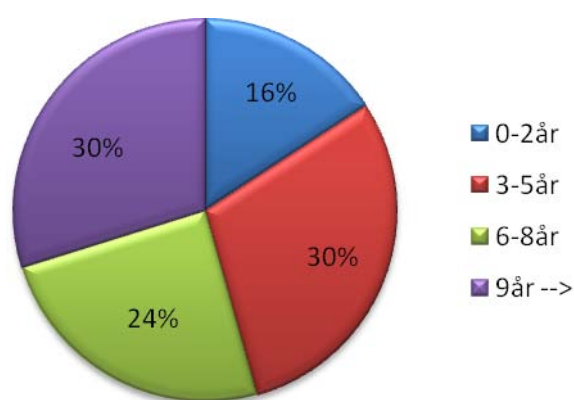

Diagram 3: Firmans ålder

Alla nystartade företag, 0-2 år, startades av företagare i åldern 26-50 år. Oavsett firmornas ålder drivs de till störst del av näringsidkare i åldern 26-50, då dessa utgör 67 procent av respondenterna.

4.1.3 Familjeföretag

39 procent av respondenterna anser sig bedriva ett familjeföretag. Vi är medvetna om att det finns utrymme för viss tolkning av denna fråga. Vi avser att ett familjeföretag är ett företag där flera personer inom familjen är involverat på ett eller annat sätt.

¹⁰² Internet 15

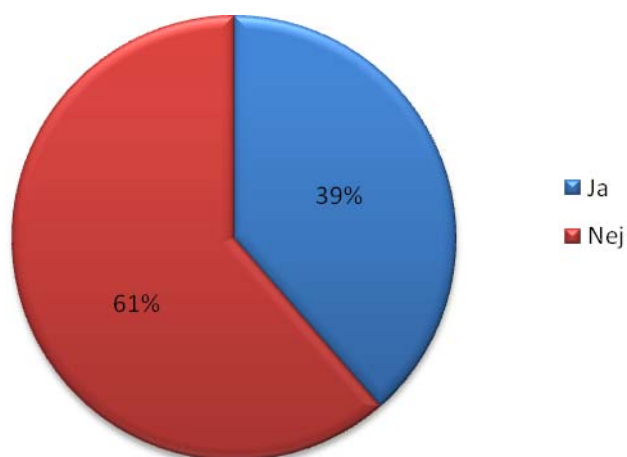

Diagram 4: Familjeföretag

4.1.4 Nettoomsättning

Den största andelen av våra respondenter hade en nettoomsättning mellan 100 001- 500 000 kronor. Detta var intressant för vår undersökning då vi hade en hypotes om att firmor med en större nettoomsättning har ett större intresse för att byta företagsform än de med en lägre nettoomsättning. Det är inte många enskilda näringsidkare som har en större nettoomsättning än fem miljoner kronor i Sverige¹⁰³ vilket kan förklara det låga deltagandet i just den här nettoomsättningsgruppen. Företag med högre nettoomsättning driver i större omfattning aktiebolag.¹⁰⁴ Endast en respondent omsatte mer än fem miljoner. Därmed har vi valt att bortse från denna respondents svar då vi undersökt samband mellan nettoomsättning och andra variabler.

¹⁰³ Werkisa Wajira, Statistiska centralbyrån.

¹⁰⁴ Internet 15

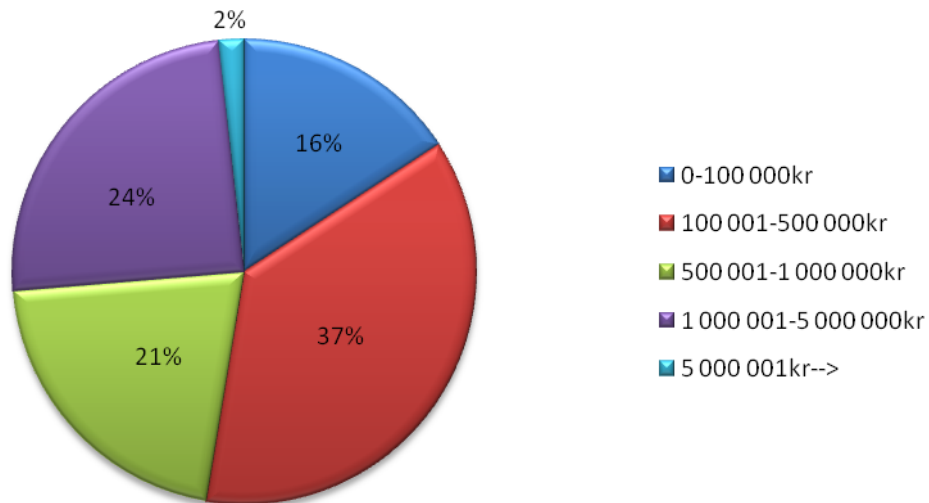

Diagram 5: Nettoomsättning

4.1.5 Kön

Fördelningen mellan de manliga och kvinnliga respondenterna illustreras i diagrammet nedan:

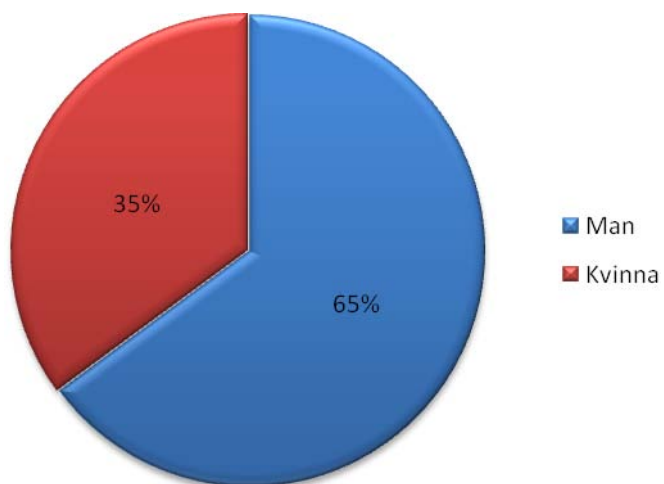

Diagram 6: Kön

4.1.6 Bransch

Vi har sammanställt de branscher som våra respondenter är verksamma inom i fyra grupper; tjänste-, handels-, tillverknings- och byggbranschen.

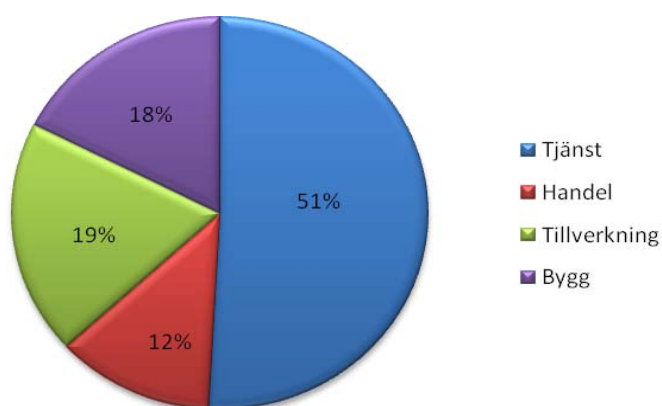

Diagram 7: Fördelning av branschtillhörighet

4.1.7 Antal anställda

Majoriteten av våra respondenter driver företag som har 0-1 anställd, därefter 2-5 stycken. I vår undersökning var det endast en enskild firma som hade sex eller fler anställda.

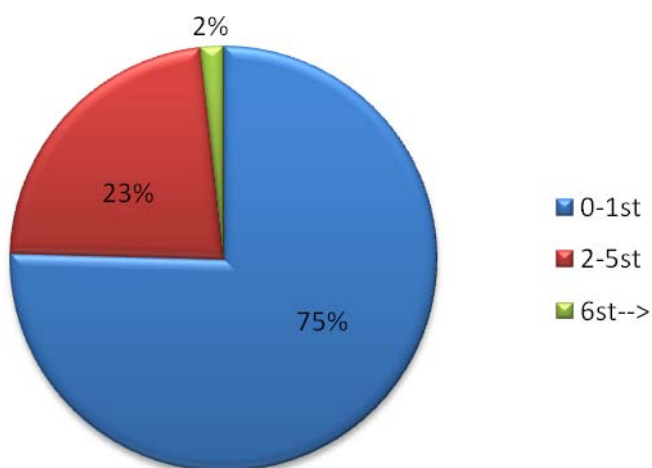

Diagram 8: Antal anställda

4.2 Revision

Nedan presenteras frågan om den obligatoriska revisionens betydelse vid verksamhetens start i relation till variabler som vi ansett vara relevanta.

4.2.1 Ägarens ålder

När vi undersökte revisionens betydelse vid verksamhetens start i förhållande till ägarens ålder visade det sig att de enskilda näringsidkarna i åldern 51-75 uppger att aktiebolagens revision inte hade någon betydelse. I åldersklassen 26-50 år anser en majoritet att den hade en liten betydelse. Enskilda näringsidkare i åldersklassen 0-25 år ger ett missvisande resultat eftersom vi endast fått en enda respondents syn på frågan. Därmed kommer respondentens svar inte att behandlas när vi kombinerar olika frågor med ålder. Anledningen till att vi valde denna indelning, 0-25 år, var för att inte utesluta någon åldersgrupp och för att kunna hålla jämna åldersintervall. Vi kan konstatera att oavsett ålder hade frågan om aktiebolagens obligatoriska revision ingen eller en liten betydelse vid företagsbildandet.

4.2.2 Firmans ålder

Respondenterna som driver nystartade företag var ej eniga om betydelsen av aktiebolagens obligatoriska revision vid valet att bedriva enskild firma. I diagrammet nedan ser vi att de företag som bildades före år 2000 uppger att revisionen hade en liten betydelse vid val av företagsform. När exakt dessa företag bildades är osäkert. Nästan hälften av de företag som bildades för 3-8 år sedan anser idag att den obligatoriska revisionen inte var av betydelse då de bildade sina företag.

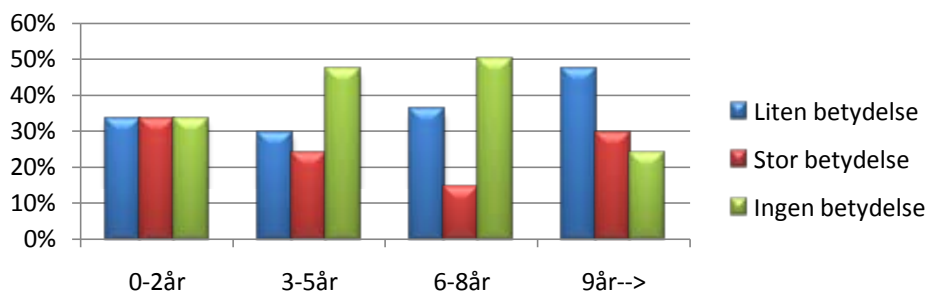

Diagram 9: Firmans ålder samt betydelsen av aktiebolagens revision vid val att bedriva enskild firma

4.2.3 Familjeföretag

När det gäller den obligatoriska revisionens betydelse vid val att bedriva enskild firma ansåg majoriteten av familjeföretagen att det hade en liten eller ingen betydelse.

4.3 Aktiekapital

Nedan presenteras frågan om aktiekapitalets betydelse vid verksamhetens start i relation till variabler som vi ansett vara relevanta.

47 procent av respondenterna uppger att aktiekapitalet på 100 000 kronor hade en stor betydelse vid valet att bedriva näringsverksamhet i form av enskild firma. Resultatet presenteras nedan:

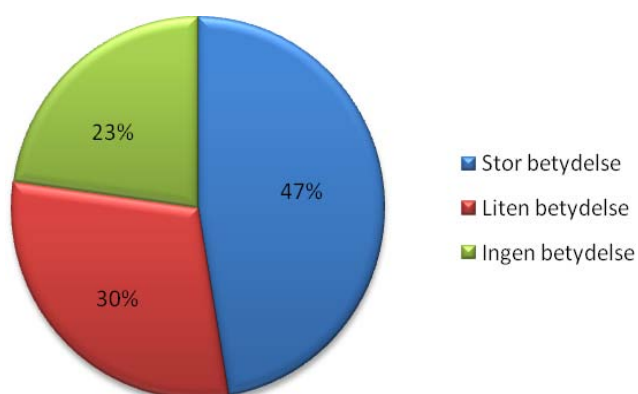

Diagram 10: Aktiekapitalets betydelse vid val att bedriva enskild firma

4.3.1 Ägarens ålder

Företagare i åldersgruppen 26-50 och 51-75 år anser att aktiekapitalet på 100 000 kronor för privata aktiebolag hade en stor betydelse vid valet att bedriva företag i form av enskild firma.

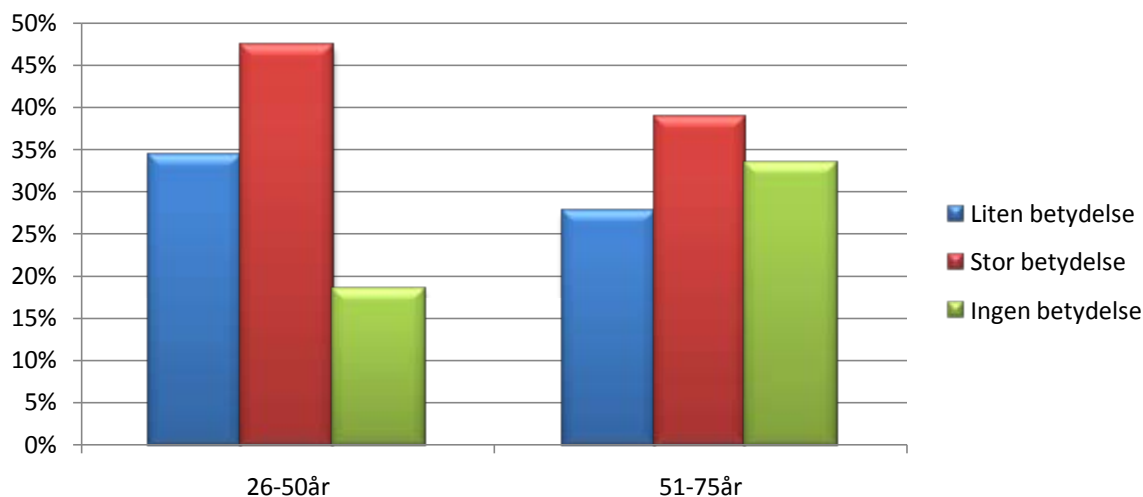

Diagram 11: Ägarens ålder samt aktiekapitalets betydelse vid val att bedriva enskild firma

4.3.2 Firmans ålder

De respondenter som driver firmor som startades för max två år sedan samt de som startades för minst nio år sedan tycker i större omfattning än firmor som startades för 3-8 år sedan att aktiekapitalet på 100 000 kronor var av stor betydelse vid val av företagsform.

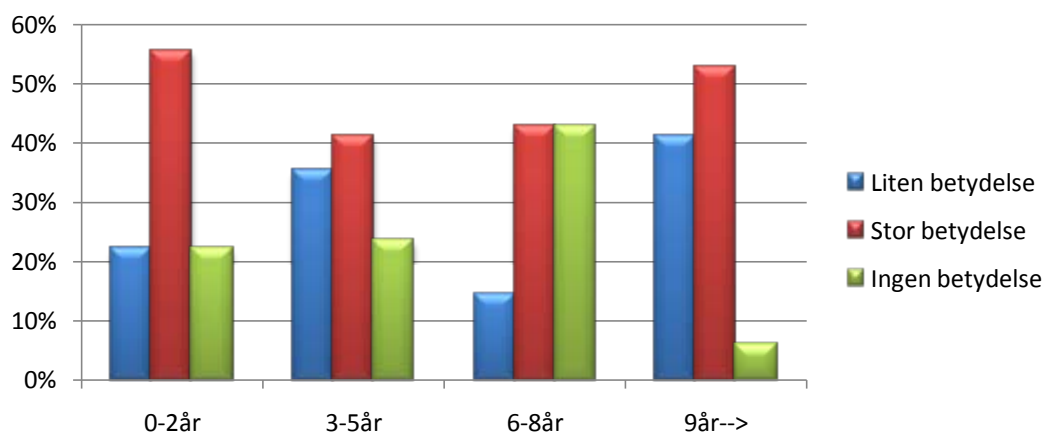

Diagram 12: Firmans ålder samt aktiekapitalets betydelse vid val att bedriva enskild firma

4.4 Köp av ekonomisk rådgivning

Vad gäller frågan om företaget köper ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen var det endast variabeln nettoomsättning som vi fann intressant.

4.4.1 Nettoomsättning

Antagandet ju större nettoomsättning desto större behov av ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen har i undersökningen visat sig vara felaktigt vilket redovisas i diagrammet nedan. Det är en större andel av de företag som har en lägre nettoomsättning än de med en högre nettoomsättning som köper ekonomisk rådgivning.

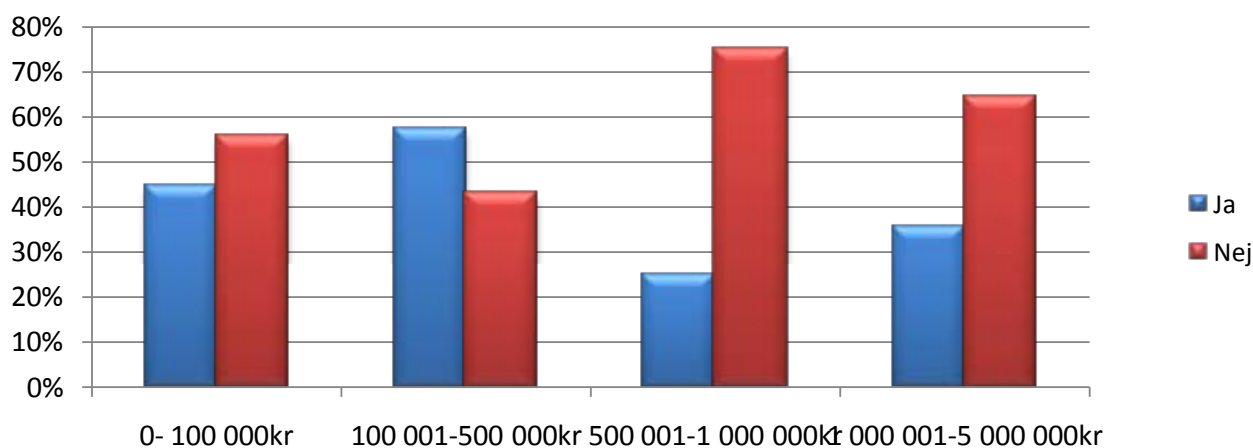

Diagram 13: Nettoomsättning samt om de köper ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen

4.5 Behov av ekonomisk rådgivning

Vad gäller frågan om företaget är i behov av ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen var det variabeln nettoomsättning och företagets inställning till revisionsplikten som visade intressant resultat.

4.5.1 Nettoomsättning

De företag som anser sig vara i behov av ekonomisk rådgivning angående bokföringen återfinns till största delen i nettoomsättningsgruppen 1-5 miljoner kronor. Som tidigare nämnts är det endast ett företag som finns representerat i gruppen fem miljoner och mer, vi har därför valt att utesluta denna ur diagrammet.

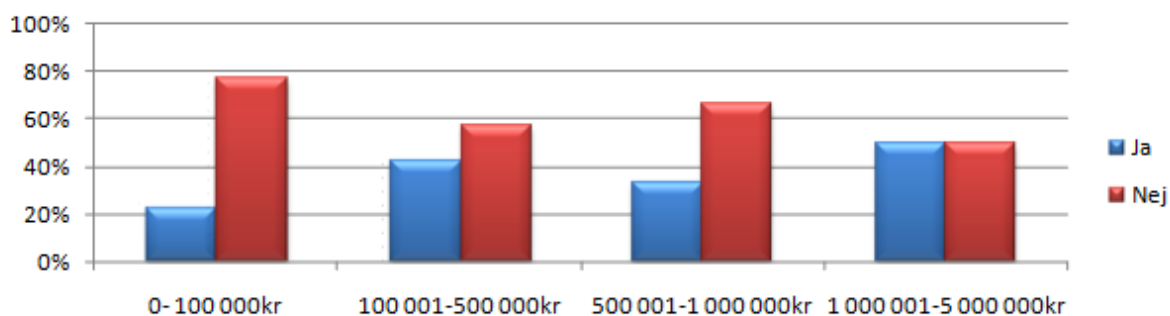

Diagram 14: Nettoomsättning samt om de är i behov av ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen

4.5.2 Inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

Av dem som anser sig vara i behov av ekonomisk rådgivning av revisor gällande bokföringen ställer sig 32 procent negativa till att revisionsplikten omfattar även mindre aktiebolag. Av de 22 respondenter som anser sig vara i behov av ekonomisk rådgivning gällande bokföringen är det 45 procent som ej vill ta ställning till om revisionsplikten är bra för mindre aktiebolag eller ej.

De respondenter som inte anser sig vara i behov av ekonomisk rådgivning är mer negativa till obligatorisk revision för mindre aktiebolag.

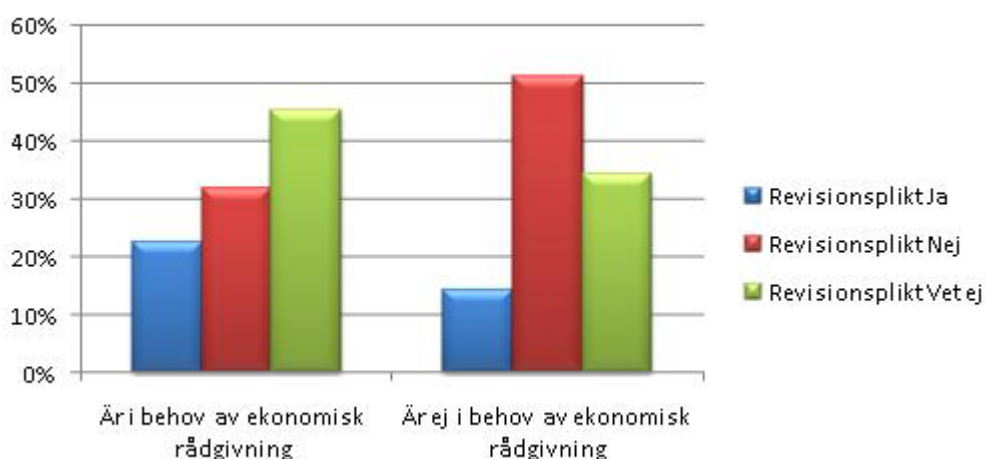

Diagram 15: Behov av ekonomisk rådgivning samt inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

4.6 Företagsexpansion

Resultatet från enkätundersökningen visar att 50 procent av de respondenter som i framtiden planerar att expandera företaget även avser att i framtiden revidera sitt bokslut. En majoritet av dem som inte har expansionsplaner avser inte heller att låta revidera sina bokslut.

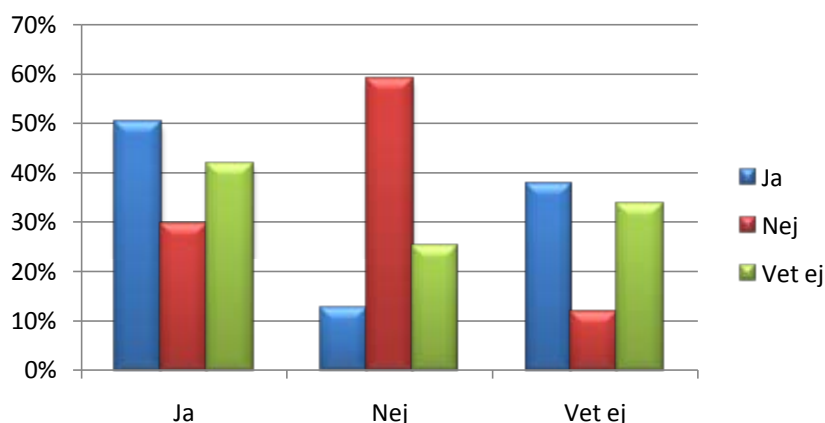

Diagram 16: Företagsexpansion samt avser att i framtiden låta revidera boksluten

Diagrammet nedan visar att det finns ett samband mellan variablerna att expandera och övervägande att ombilda företagsform.

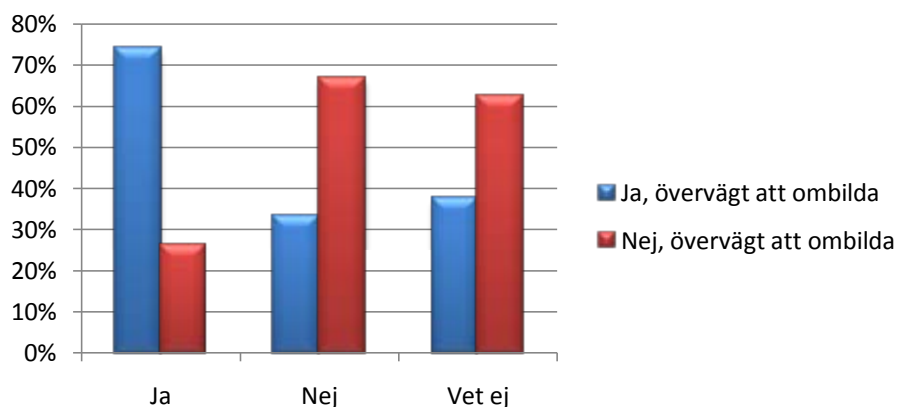

Diagram 17: Företagsexpansion samt övervägt att ombilda firman

4.7 Revisionsplikt

Vad gäller frågan om inställningen till revisionsplikten har vi funnit samband med variablerna nettoomsättning, kön, bransch och antalet anställda i ett företag.

Inställningen till revisionsplikt fördelar sig enligt diagrammet nedan:

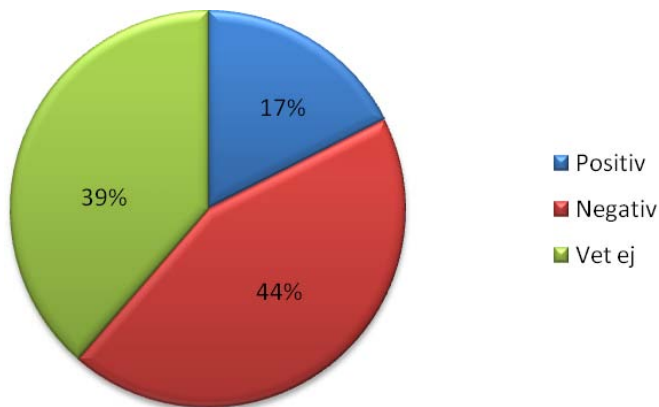

Diagram 18: Inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

4.7.1 Nettoomsättning

En majoritet av respondenterna vars företag har en nettoomsättning på 1-5 miljoner anser att revisionsplikten för aktiebolag är bra. Denna grupp har störst andel positiva respondenter. 75 procent av respondenterna i nettoomsättningsgruppen 500 001-1 000 000 kronor har en negativ inställning till revisionsplikten för mindre aktiebolag.

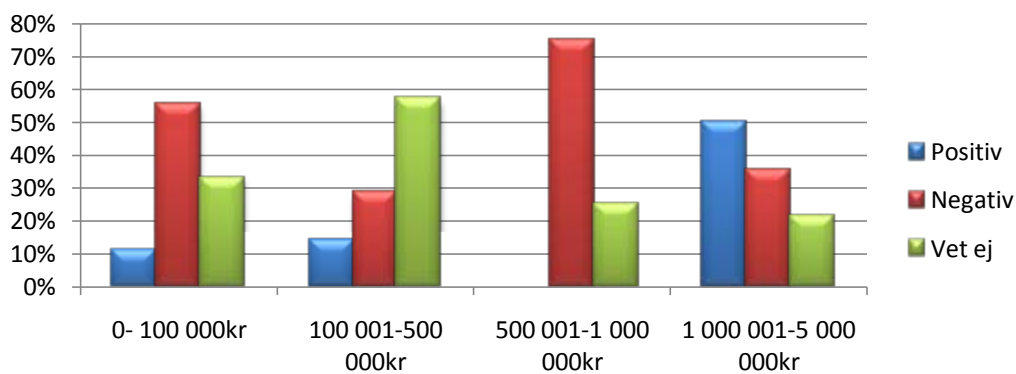

Diagram 19: Nettoomsättning samt inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

4.7.2 Kön

Oavsett kön ansåg en övervägande del av respondenterna att revisionsplikten ej är bra för mindre aktiebolag. Det är även många som är osäkra på revisionens funktion. Genom vår enkätundersökning har vi inte fått reda på orsakerna till detta ställningstagande, men både män och kvinnor har ungefär samma inställning gällande revisionsplikten. Fler procentenheter av männen var positiva till plikten jämfört med kvinnorna.

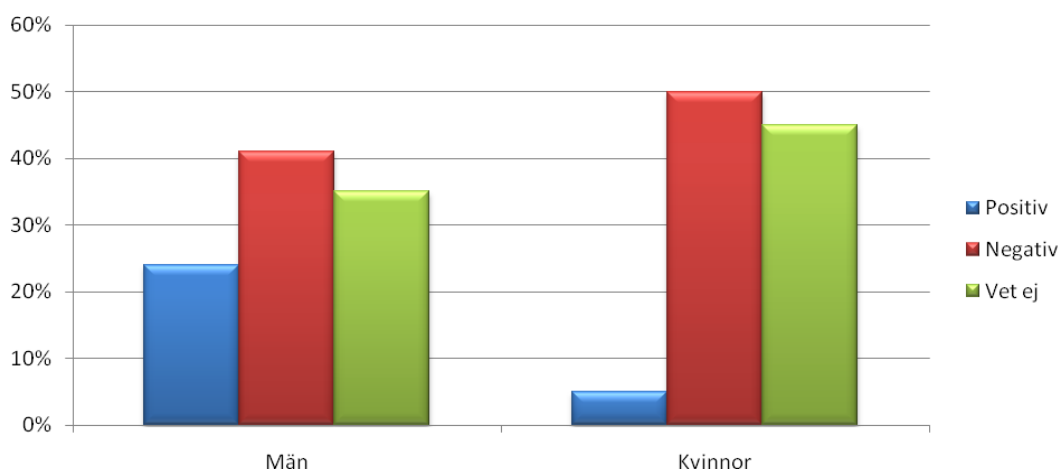

Diagram 20: Män och kvinnors inställning till revisionsplikten för mindre aktiebolag

4.7.3 Bransch

Tjänstebanschen var den bransch i vår undersökning som hade störst andel respondenter som var negativt inställda till revisionsplikten för mindre aktiebolag. Genomgående för alla branscher var att osäkerheten om plikten är bra eller ej var stor. Av de tjänsteföretagen som var negativa till revisionsplikten var det 44 procent som skulle driva ett aktiebolag idag om revisionsplikten hade varit frivilligt.

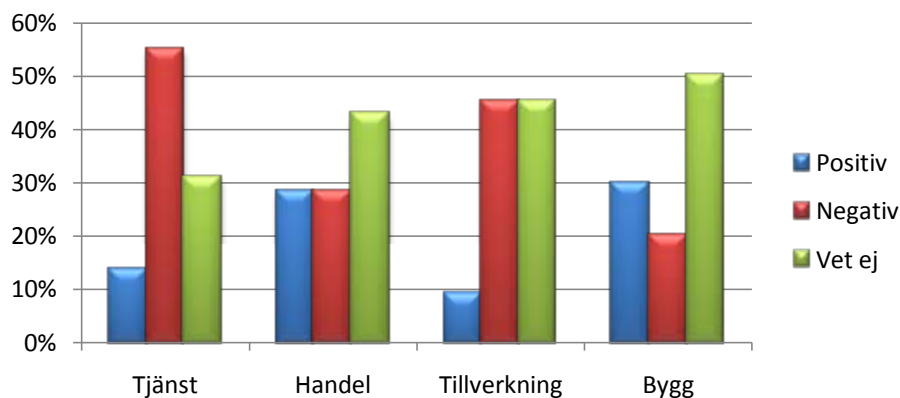

Diagram 21: Bransch samt inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

4.7.4 Antal anställda

Respondenterna vars företag har 2-5 anställda anser i större omfattning att revisionen är bra för mindre aktiebolag än de som har 0-1 anställda.

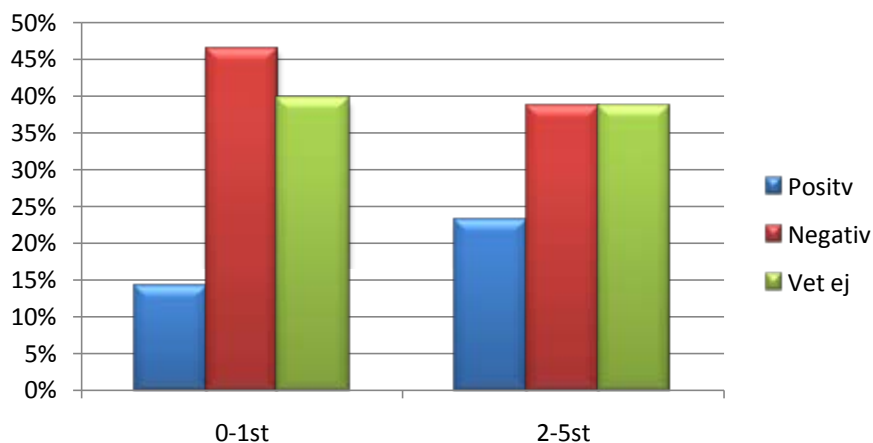

Diagram 22: Antal anställda samt inställning till revisionsplikt för mindre aktiebolag

4.8 Driva aktiebolag

Nedan presenteras frågan om företagen idag skulle ha drivit ett aktiebolag om revisionen hade varit frivillig för privata aktiebolag då de startade sin firma. Denna fråga har visat samband med variablerna familjeföretag, kön, bransch samt antalet anställda.

Enligt enkätundersökningen skulle 40 procent av de tillfrågade respondenterna driva ett aktiebolag idag om lagen om frivillig revision hade gällt då de startade sina enskilda firmor.

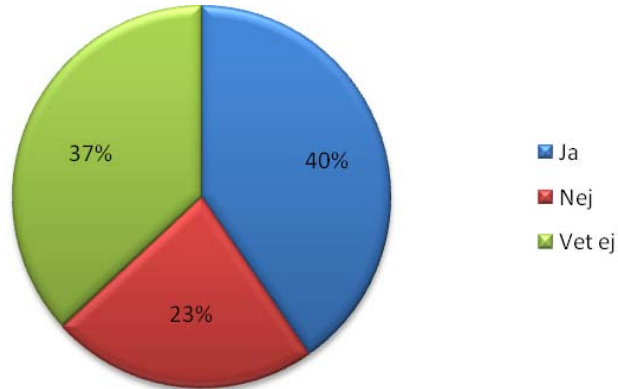

Diagram 23: Frivillig revision samt drivande av aktiebolag

4.8.1 Familjeföretag

Den största andelen av familjeföretagen uppger att de inte skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen hade varit frivillig då de startade sin enskilda firma.

4.8.2 Kön

Den största andelen av både männen och kvinnorna i vår undersökning uppger att de skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen hade varit frivillig då de startade sin enskilda firma. En något mindre andel verkar dock vara osäkra då de uppger att de ej vet. Svarsfrekvensen mellan kvinnornas ”ja” och ”nej”-svar jämfört med männens var betydligt högre. Skillnaden för kvinnor var 30 procentenheter bland dem som svarade ja jämfört med dem som svarade nej. För männen låg denna siffra däremot på 11 procentenheter.

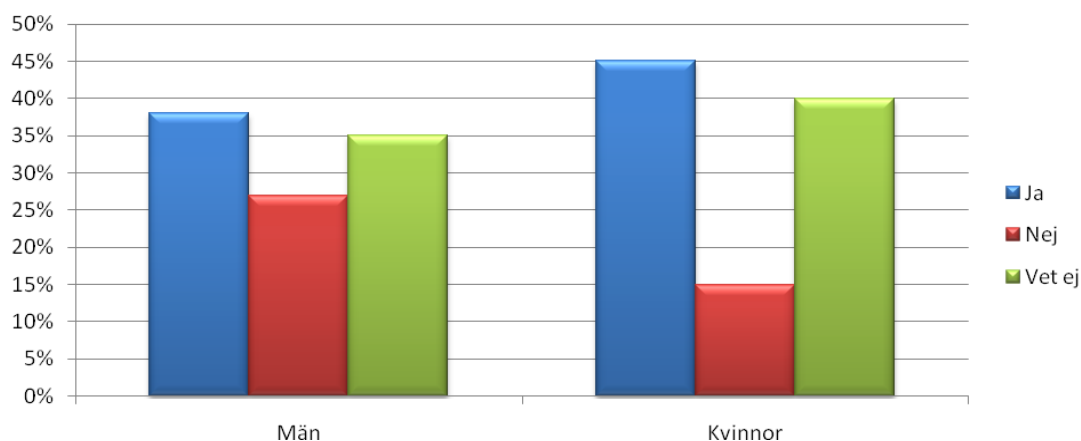

Diagram 24: Kön samt om de skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen varit frivillig då de startade sin enskilda firma

4.8.3 Bransch

Vi valde att gruppera respondenterna i olika branscher för att kunna undersöka om någon viss bransch utmärkte sig främst gällande intresset för utbildning. Därutöver ville vi se om det går att dra några paralleller till den bransch som man är verksam inom och hur man väljer att svara på vissa frågor.

När vi undersökte de olika branscherna var för sig och hur de ställer sig till frågan om de skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen hade varit frivillig för privata aktiebolag då de startade sitt företag fann vi att intresset för aktiebolagsformen var störst främst bland företag inom bygg- och tillverkningsbranschen.

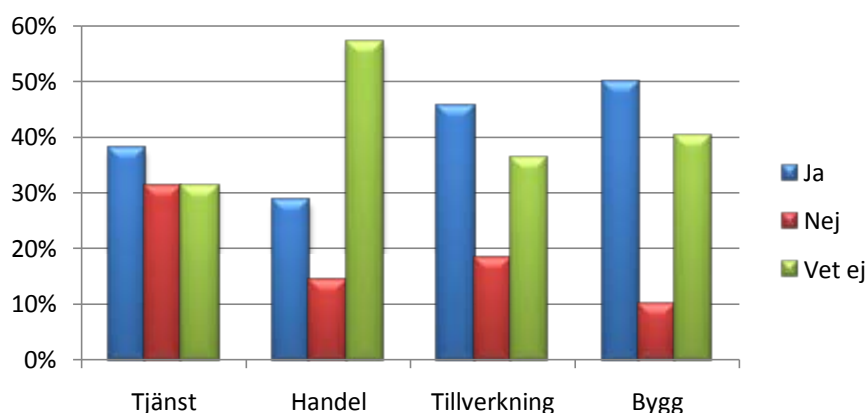

Diagram 25: Bransch samt om de skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen varit frivillig då de startade sin enskilda firma

4.8.4 Antal anställda

Ur diagrammet nedan kan man utläsa att ju fler anställda respondentens företag har, desto större andel uppger att man skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen varit frivillig då de startade sin enskilda firma.

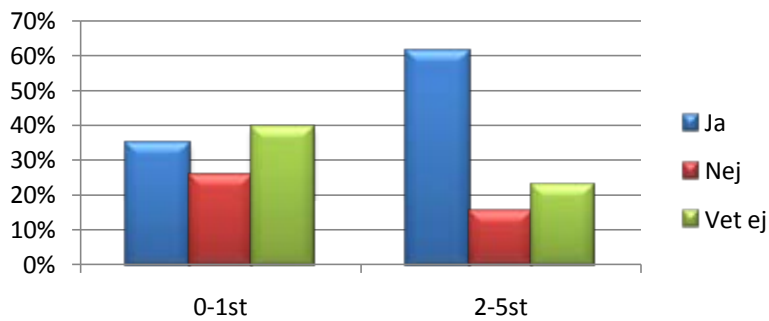

Diagram 26: Antal anställda samt om de skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen varit frivillig då de startade sin enskilda firma

4.9 Övergång från enskild firma till aktiebolag

60 procent av respondenterna anser att en ombildning av företagsform inte skulle vara för krävande.

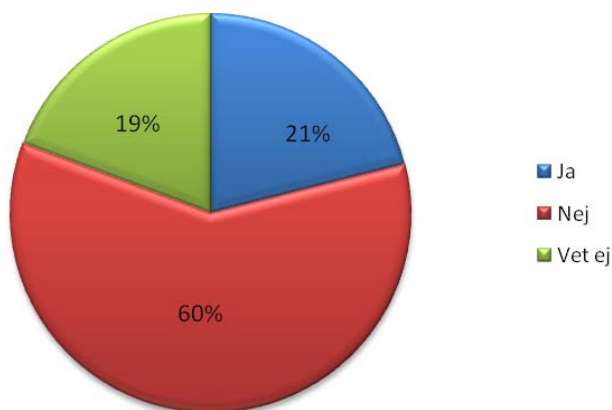

Diagram 27: Övergången från enskild firma till aktiebolag skulle vara ett allt för stort stega att ta

4.10 Ökning av aktiebolag efter avskaffandet av revisionsplikten

I diagrammet nedan visas att majoriteten av respondenterna tror sig kunna se en generell ökning av antalet aktiebolag efter ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten.

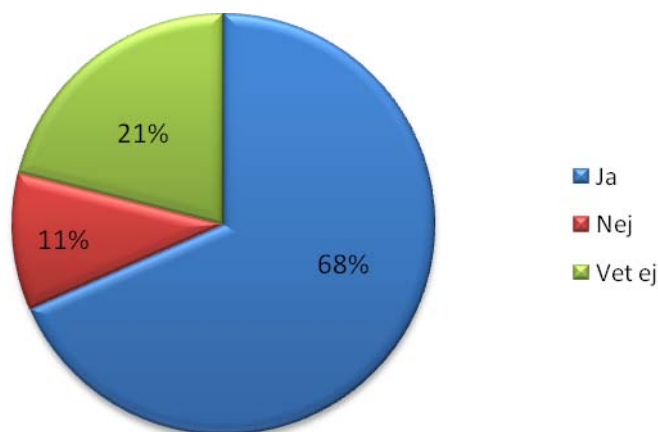

Diagram 28: Ökning av antalet aktiebolag efter eventuellt avskaffande av revisionsplikten

4.11 Störst inverkan på ombildning till aktiebolag

I diagrammet nedan visas fördelningen över de faktorer som skulle ha störst inverkan på ett beslut att ombilda till privat aktiebolag.

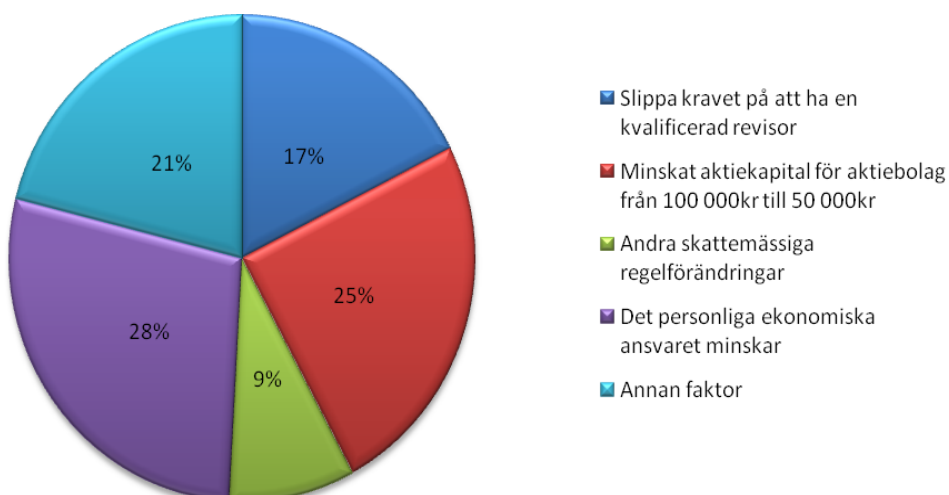

Diagram 29: Störst inverkan på ett beslut att ombilda den enskilda firman till aktiebolag

4.11.1 Nettoomsättning

Inom alla nettoomsättningsgrupper, förutom firmorna med 500 001-1 000 000 kronor, anser den största andelen att det personliga ansvaret har störst inverkan på beslutet att ombilda till aktiebolag. I nettoomsättningsgruppen 500 001-1 000 000 kronor anser respondenterna att ett minskat aktiekapital har störst inverkan på beslutet.

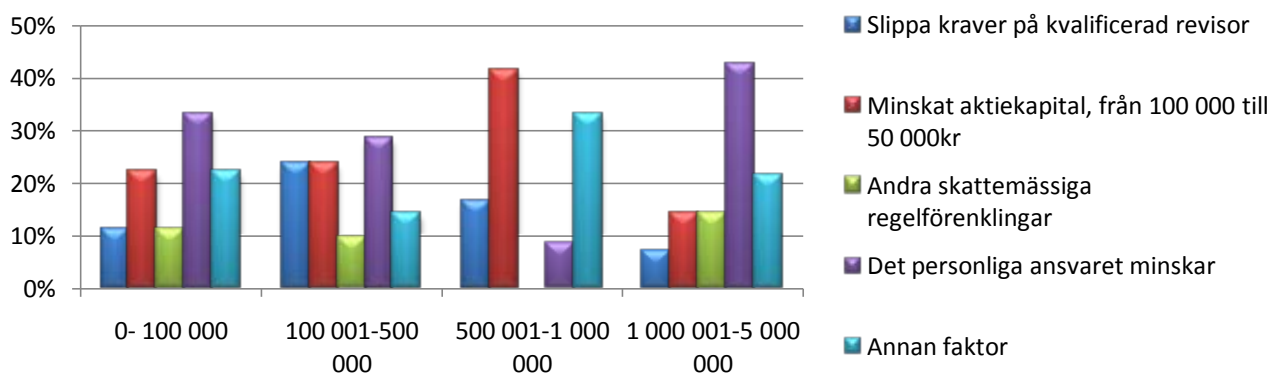

Diagram 30: Störst inverkan på ett beslut att ombilda den enskilda firman till aktiebolag samt nettoomsättning

4.11.2 Kön

Ungefär hälften av de kvinnliga och hälften av de manliga respondenterna har övervägt att ombilda sin enskilda firma till aktiebolag.

Det som skulle ha störst inverkan på kvinnornas beslut att ta steget och ombilda till aktiebolag är om aktiekapitalet minskar till 50 000 kronor. Därefter nämns en minskning av det personliga ekonomiska ansvaret samt borttagandet av revisionsplikten.

Vid en jämförelse mellan könen framkommer det av diagrammet nedan att män har andra värderingar än kvinnorna. Männerna anser att den faktor som skulle ha störst inverkan är en minskning av det personliga ekonomiska ansvaret. Därefter kommer annan faktor, vilken denna faktor är förblir okänt. Minskat aktiekapital och borttagandet av revisionsplikten skulle ha en mindre inverkan på männens beslut än vad det skulle ha för kvinnorna.

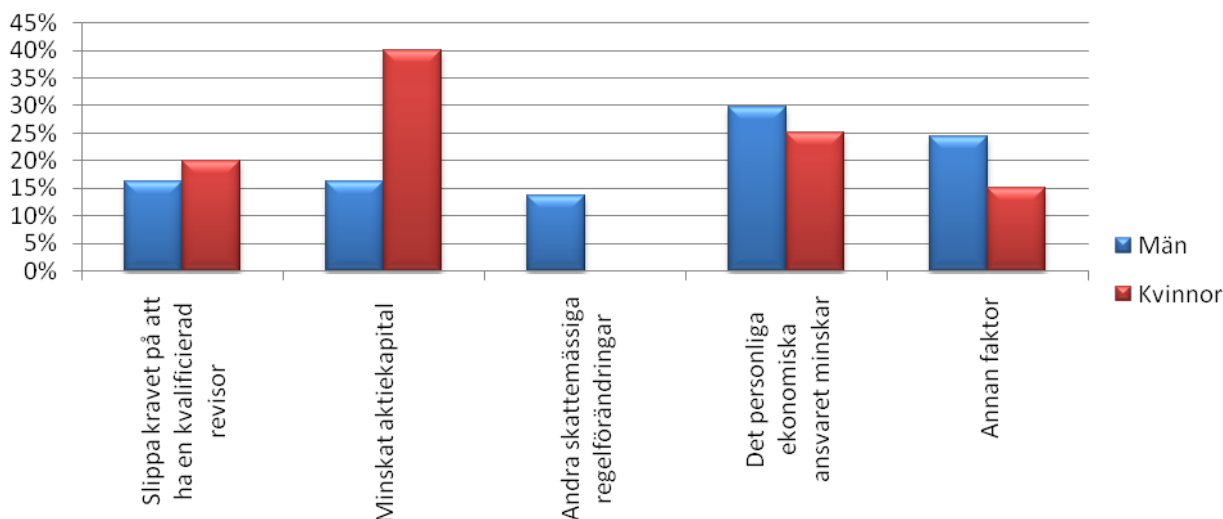

Diagram 31: Störst inverkan på ett beslut att ombilda den enskilda firman till aktiebolag bland män och kvinnor

4.11.3 Bransch

I diagrammet nedan presenteras förhållandet mellan tjänstebranschen och vad som skulle ha störst inverkan på ett beslut att ta steget och ombilda den enskilda firman till ett aktiebolag. I tjänstebranschen kan man tydligt se att ett sänkt aktiekapital är den faktor som skulle ha störst inverkan på en ombildning till aktiebolag.

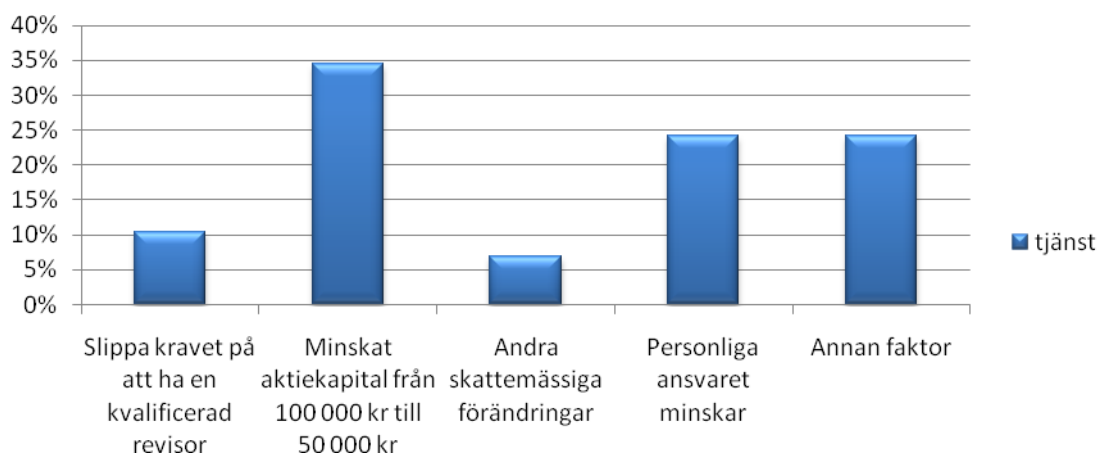

Diagram 32: Störst inverkan på ett beslut att ombilda den enskilda firman till aktiebolag samt bransch

4.11.4 Antal anställda

I diagrammet nedan presenteras förhållandet mellan antal anställda och vad som skulle ha störst inverkan på beslutet att ta steget att ombilda den enskilda firman till ett aktiebolag. Ju fler anställda desto större andel svarar att om det personliga ekonomiska ansvaret minskar skulle de kunna tänka sig att ombilda företagsformen. För de som har 0-1 anställda uppger störst andel att minskat aktiekapital skulle ha störst inverkan.

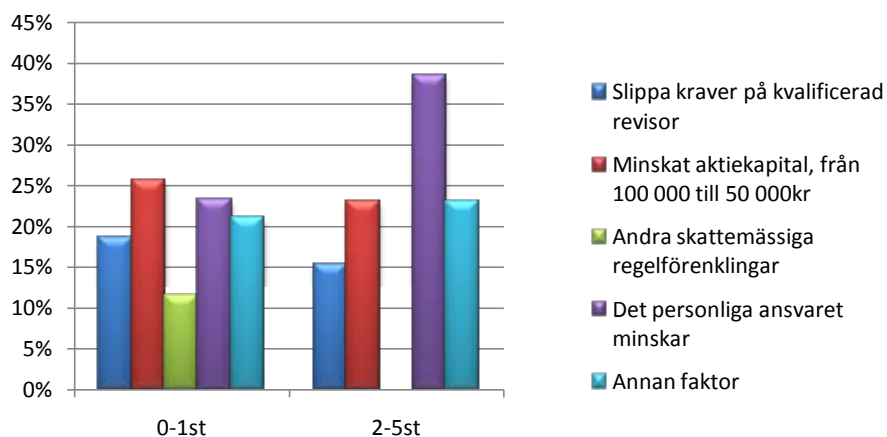

Diagram 33: Störst inverkan på ett beslut att ombilda den enskilda firman till aktiebolag samt antal anställda

4.12 Övervägning av ombildning till aktiebolag

På frågan om firmorna någon gång övervägt att ombilda sin verksamhet till ett aktiebolag finner vi enligt fördelningen nedan. Variablerna som vi anset varit relevanta är bransch samt antalet anställda.

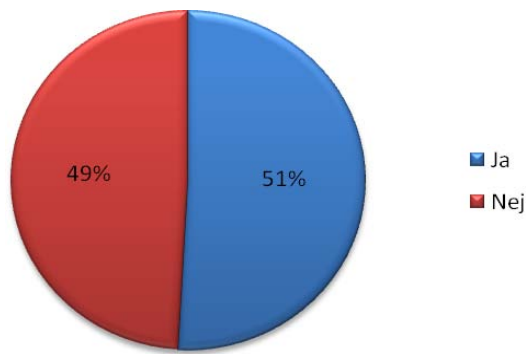

Diagram 34: Övervägande över att ombilda till aktiebolag

4.12.1 Bransch

Respondenternas verksamheter har delats in i olika branscher; tjänst, handel, tillverkning och bygg. Företag inom tjänstebranschen har i större omfattning än övriga branscher övervägt att ombilda den enskilda firman till privat aktiebolag.

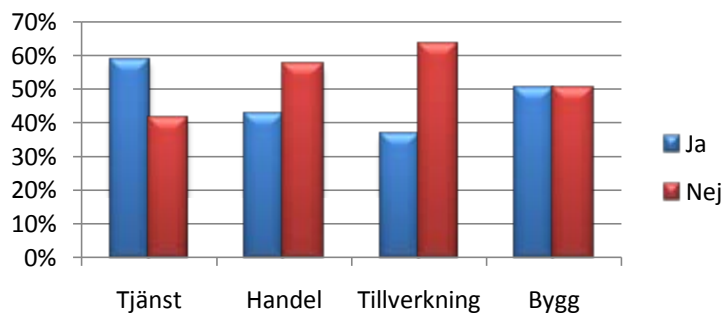

Diagram 35: Bransch samt om de övervägt att ombilda sin enskilda firma till aktiebolag

4.12.2 Antal anställda

En majoritet av de respondenter vars företag har 2-5 anställda har övervägt att ombilda sin enskilda firma till aktiebolag. På motsvarande sätt har en majoritet av de respondenter som har 0-1 anställda inte övervägt att ombilda.

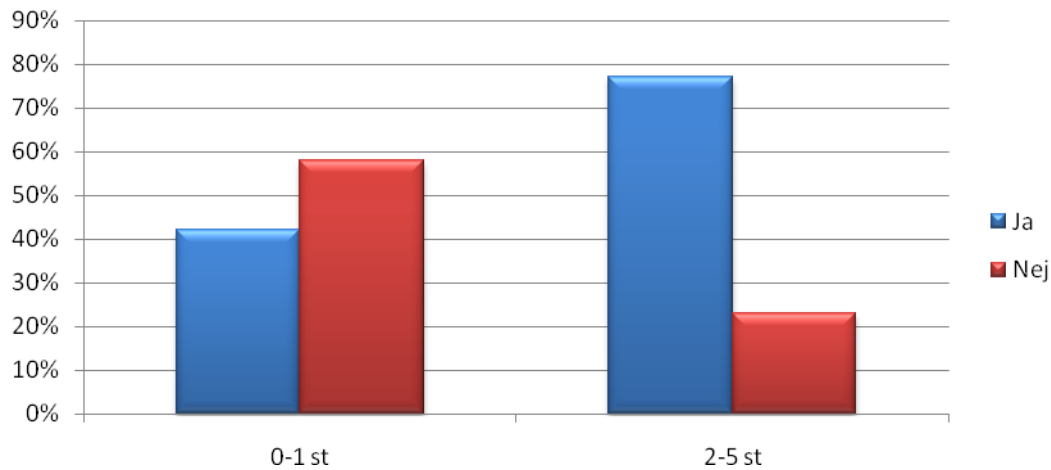

Diagram 36: Antal anställda samt om de övervägt att ombilda sin enskilda firma till aktiebolag

4.13 Hinder mot ombildning till aktiebolag

Frågan ”Vad hindrade er från att ta steget och ombilda er firma till aktiebolag?” är en följdfråga för de respondenter som svarade att de övervägt att ombilda till aktiebolag. Frågan tillät multipla svar vilket gjorde att respondenten kunde välja fler än ett svarsalternativ. Ur diagrammet kan utläsas att de tre största faktorerna som hindrade en ombildning till aktiebolag var lagar och regler, företagets storlek samt aktiekapitalet på 100 000 kronor.

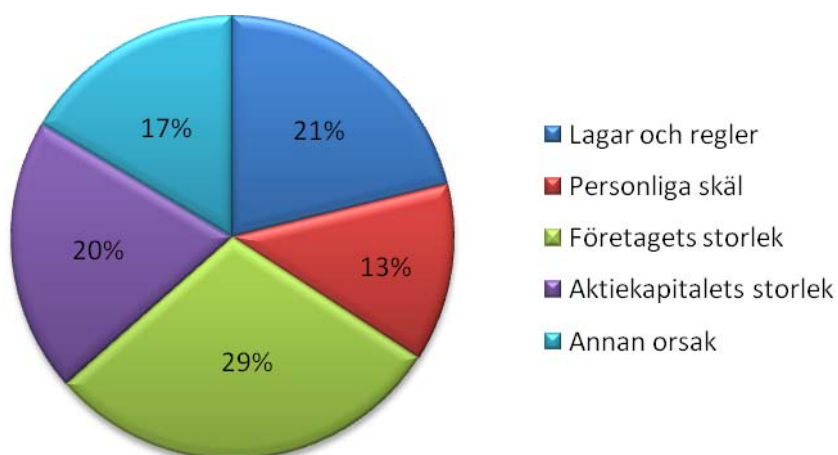

Diagram 37: Hinder mot ombildning till aktiebolag

4.14 Väckte vår enkät nya tankar och funderingar angående ombildning av företagsform?

Vi avslutade enkäten med två öppna frågor, varav den som genererade mest information löd:

Har denna enkät väckt nya tankar och funderingar för just Er firma vad gäller ombildning av verksamheten?

Svaren var väldigt varierande men vi fann en del gemensamma nämnare. Nedan följer en sammanfattning av den respons vi fick samt några utvalda citat. Många respondenter svarade endast nej på frågan och en del uppgav i kombination med detta nej bland annat kostnader som ett argument för att inte ombilda företagsformen samt att man tidigare drivit aktiebolag och att detta inte funkat av okända anledningar. Även verksamhetens omfattning nämndes som ett argument, att det är en ”vid sidan av sysselsättning” som kompletterar en vanlig anställning.

”Den har väckt funderingar i den bemärkelsen att det kanske blir en ombildning i framtiden.”

Många respondenter uppgav att enkäten väckt nya tankar gällande en ombildning. Att man på nytt ska utvärdera sin firma och väga fördelar mot nackdelar med en ombildning till aktiebolag. En del nämner att om lag- och regelförenklingarna genomförs är chansen att de ombildar företagsformen stor och andra menar att de kommer att genomföra en ombildning när förenklingarna väl går igenom.

”Jag har redan beslutat att ombilda till aktiebolag när de nya reglerna om sänkning av aktiekapitalet träder i kraft.”

Detta för att ta del av de fördelar som ett aktiebolag för med sig, främst vad gäller minskat ekonomiskt ansvar. Det som många nämner är att ett aktiebolag ger verksamheten en seriösare profilering.

”Den aktualiserar på nytt frågan för mig och jag kommer sannolikt att följa frågan om revisionsplikten.”

Några respondenter skriver att de tidigare inte varit insatta i frågan om revisionsplikten men att de nu ska fördjupa sig inom ämnet och följa frågan mer uppmärksam.

”Sverige behöver omformas till att passa mindre aktiebolag bättre. Det är vi många små tjänstebolag som utgör en så viktig del av framtidens ekonomi i landet. Tyvärr är lagstiftningen skriven för ett storindustrisverige som snart inte längre finns.”

Övriga kommentarer om ämnet är att det efterfrågas enklare regler för småföretagare i Sverige samt en internationell anpassning, främst till andra EU-länder. Detta kan förslagsvis ske genom sänkt aktiekapital, sänkt arbetsgivaravgift och enklare administration. Det ska även bli lättare att starta små företag. Respondenterna efterlyser också särskilda regler för mindre aktiebolag som passar deras verksamheter bättre. Respondenterna framhåller dock att små aktiebolag bör ha viss kontroll, men att kostnaden är för hög.

4.15 Intervjuer med enskilda firmor

Vi valde att basera våra intervjuer på följande frågor:

- Hur ställer ni er till revisionsplikten för privata aktiebolag och att denna eventuellt blir frivillig nästa år?
- Skulle avskaffandet av revisionsplikten för privata aktiebolag kunna leda till att ni eventuellt ombildar ert företag till aktiebolag?

Då vi valde ostrukturerade intervjuer ställde vi relevanta följdfrågor beroende på riktning som intervjun tog samt de svar vi fick. Nedan följer en sammanfattning av våra intervjuer.

4.15.1 Företag 1 - Tillverkningsbranschen

Vår första intervju var hos ett företag inom tillverkningsbranschen i Malmö. Företaget är en enskild firma idag eftersom ägaren anser att denna företagsform lämpar sig bäst för verksamheten. Hon säger att detta till störst del beror på dagens regelverk för aktiebolag. I början av 90-talet drev hon ett aktiebolag, men då aktiekapitalet höjdes till 100 000 kronor år 1995 kände hon sig tvungen att ombilda till enskild firma då bland annat lagar och regler för bolag blev för betungande. Hon lyfter fram just revisionsplikten som en besvärlig och onödig del för henne och menar vidare att om reglerna för privata aktiebolag förenklas kommer hon eventuellt att ombilda sin firma till ett bolag. Ägaren ser fler fördelar med att driva ett

aktiebolag än en enskild firma och en orsak till detta är att man i ett bolag inte riskerar sin personliga ekonomi. Avslutningsvis säger hon att en sänkning av aktiekapitalet från 100 000 kronor till 50 000 kronor spelar en större roll för ett eventuellt ombildande av företagsform än sloandet av revisionsplikten.

4.15.2 Företag 2 - Tjänstebranschen

Vår andra intervju var hos en skomakare. Intervjun genomfördes med en anställd som är väldigt insatt i verksamheten eftersom han brukar ha huvudansvaret för firman när ägaren av olika anledningar ej har möjlighet att vara på plats. I och med det ansåg vi att den anställde kunde vara representativ för företaget. Han lyfte fram Sveriges regelverk för företagare som komplicerat, jobbigt och för omfattande. Företaget har drivits i 15 år och då ägaren om ett par år går i pension kommer ingen att efterträda hans position, verksamheten kommer således att läggas ned. Därmed är den planerade lagändringen om revisionsplikt för privata aktiebolag inte aktuell för hans del. Den anställde nämnde att hans egna framtidsplaner är att starta ett eget företag med kamrater för att kunna fördela kostnaderna. De planerade ändringarna i aktiebolagslagen ser han som en positiv utveckling för företagandet i Sverige då de ger fler möjligheter till att bedriva ett bolag. Efter att ha diskuterat företagsform med kamrater anser han att en enskild firma skulle föra med sig för stora ekonomiska risker. Detta vill han undvika och därför driva ett aktiebolag.

”Alla regelförenklingar för företagare är positiva.”

4.15.3 Företag 3 - Handelsbranschen (familjeföretag)

Vi genomförde vår tredje intervju hos en köttcharkiturst. Butiken är ett familjeföretag och ägaren är inte alls intresserad av att ombilda verksamheten till ett aktiebolag, oavsett de planerade lag- och regelförändringarna. När vi ställde en följdfråga om vad som skulle kunna ha störst inverkan på beslutet att ombilda, hävdade ägaren bestämt att inget skulle få honom att ändra företagsform. Han ville behålla den familjära stämpeln på företaget då hela familjen är involverad i företaget.

4.15.4 Företag 4 - Tjänstebranschen

Den fjärde intervjun gjorde vi med en frilansande musiker som är verksam inom tjänstebranschen. Vi ansåg att han gav oss bra information då han representerar den grupp av företag som han uttryckte endast är ”registrerade för att arbeta legalt”. Under åren har han bland annat satt upp föreställningar, ordnat turnéer och skrivit musikartiklar. Att driva aktiebolag ser han inte som en fördel gällande hans verksamhet då han i nuläget är registrerad för att deklarerar, betala skatt och egenavgifter. Därmed kommer han inte att ombilda sin enskilda firma till aktiebolag oavsett regelförenklingar.

4.16 Intervjuer med aktiebolag

Fem av sex aktiebolag som vi intervjuade via mail valde att direkt starta företag i form av aktiebolag. Ett bolag uppger att de började som enskild firma på grund av att de till en början hade en liten verksamhet samt litet kapital. När deras verksamhet expanderat tillräckligt mycket såg de det som ett naturligt alternativ att ombilda sig till aktiebolag.

Aktiekapitalet i privata aktiebolag som i dagsläget ligger på 100 000 kronor såg aktiebolagen inte som någon större börda. Någon påpekade dock att de inte längre såg någon funktion med detta riskkapital eftersom bolagsmännen ändå behöver ”borga privat” både till banker och till leverantörer. En annan anledning till att aktiekapitalet inte sågs som något betungande var att de 100 000 kronorna som de investerar även kan användas till bolagets investeringar i form av inköp. Det poängterades även att om ett företag ska drivas på heltid och kunna försörja minst en person bör de ha den ekonomin för att verksamheten ska kunna gå ihop.

En annan ansåg att 100 000 kronor ses som mycket pengar för ett bolag att ha som aktiekapital, men det var dock inget hinder för valet att driva ett aktiebolag. Däremot skulle han och en annan respondent gärna se en sänkning av aktiekapitalet.

En tredje var väldigt positivt inställd till aktiekapitalets belopp och såg det som ett sätt för företaget att visa att de är ambitiösa och menar allvar med sin verksamhet. Han skriver ”*kan jag visa att jag kan satsa så kan även banken göra det*”. Han tycker inte heller att aktiekapitalet bör vara lägre än vad det är idag eftersom det då blir lättare för oseriösa aktiebolag att starta. Han menar att det finns en viss innebörd med dagens aktiekapital då

företagen ändå måste tänka igenom sin verksamhet noggrant innan de väljer att starta ett aktiebolag.

Alla de medverkande aktiebolagen uppfyller alla tre nedanstående krav och kommer därmed att beröras av det eventuella slopandet av revisionsplikten:

- Mindre än 83 miljoner kronor i omsättning
- Mindre än 41,5 miljoner kronor i balansomslutning (tillgångar)
- Färre än 50 anställda

Ett av företagen anser att avskaffandet av revisionsplikten ej kommer leda till en stor skillnad jämfört med hur det fungerar idag hos dem. De ser samarbetet med revisorer som en självklar del i bolaget, särskilt för att de ska kunna vara trovärdiga gentemot banker och andra intressenter. De svarar även att de eventuellt kommer att arbeta mer med revisorn vid rådgivning än vad de tidigare gjort. Vilken betydelse revisionspliktens försvinnande kommer att ha för de enskilda bolagen tycker de är rätt svårt att ange i dagsläget. Men boksluts- och revisionskostnaderna ses som en stor och betungande kostnad för företaget och därmed ser de ett fortsatt behov rörande revisionshjälp.

Ett litet företag med endast två personer svarar däremot att de tycker att det är alldeles för dyrt för dem att anlita en extern revisionsfirma, men de ser det som en nödvändig och viktig kostnad för de större bolagen. Även ett annat bolag ställer sig positiva till den planerade lagförändringen men de tror dock att bankerna fortfarande kommer att kräva att bolagen har en revisor.

5 Analys

I detta kapitel presenterar vi analys och tolkning av det empiriska materialet. Vi redogör för relevanta samband och mönster mellan empiri och teori.

56 av de 57 svaren från enkäterna kommer från företagare i ålder 26-75 år och respondenterna kommer främst från Götaland. Då vi gjorde enkäten hade vi förhoppningar om en högre svarsfrekvens än den som vi slutligen fick. Efter att ha bearbetat all inhämtad data valde vi att sälla bort de delar som enligt oss inte är representativa på grund av för få respondenter eller som saknar relevans för vår undersökning. Efter sammanställning av användbar empiri i tidigare kapitel presenteras här vår analys av materialet. Då vissa kombinationer är missvisande på grund av för stort bortfall har vi ej tagit med dessa i följande avsnitt. Vi är ytterst medvetna om det stora bortfallet och därmed har vi kritiskt granskat vår empiri. Vi har dock funnit en del intressanta samband mellan olika variabler. Dessa kommer vi att presentera i detta kapitel.

För att kunna göra en så bra analys som möjligt ville vi komplettera informationen från enkätundersökningen med intervjusvar från slumpmässigt utvalda enskilda firmor. Med hjälp av intervjusvaren kan vi förstärka analysen men även dra paralleller och urskilja ifall det finns något som utmärker sig eller avviker från våra enkätsvar.

5.1 Inställning till revisionsplikten samt revisionspliktens betydelse vid start av företag

Vid undersökning av inställning till revisionsplikten bland män och kvinnor ansåg de manliga respondenterna i större omfattning än de kvinnliga att den obligatoriska revisionen för mindre aktiebolag är bra för bolagen. Bland kvinnorna är osäkerheten angående frågan större än bland männen. På frågan om kvinnorna skulle driva ett mindre aktiebolag idag, om revisionen hade varit frivillig för dessa då de startade sin enskilda firma, framgår det av vår undersökning att kvinnorna i stor utsträckning faktiskt skulle driva ett aktiebolag idag. Ett rimligt antagande från vår sida är att de driver verksamheter som skulle lämpa sig som aktiebolag men att faktorer som höga administrativa kostnader i slutändan avgjorde deras val att starta enskild firma. Därmed kan man tolka det som att kvinnorna ser den obligatoriska revisionen som ett hinder mot att driva aktiebolag samtidigt som de anser att revisionsplikten

är negativ för mindre aktiebolag. Vidare visar undersökningen att kvinnorna som övervägt en ombildning av sin enskilda firma till aktiebolag idag, anser att minskat aktiekapital är den faktor som skulle påverka deras beslut allra mest. Detta är något som stöds av utredningen ”*Aktiekapital i privata aktiebolag*” (SOU 2008:49) som ligger till grund för propositionen som tar upp just främjandet av kvinnligt företagande som ett argument till sänkt aktiekapital. De faktorer som uppges i störst omfattning av de manliga respondenterna är minskat personligt ekonomiskt ansvar samt annan faktor.

När vi undersökte sambandet mellan nettoomsättning samt inställning till revision för mindre aktiebolag, fann vi att nettoomsättningsgruppen 1-5 miljoner kronor utmärkte sig. Denna grupp tycker att revisionsplikten för mindre aktiebolag är bra. En trolig anledning till detta kan vara att de inser nyttan av revisionen, dels för egen del men även för företagets intressenter. De kan vara av åsikten att nyttan faktiskt väger upp kostnaden för revisionen. Med intressentmodellen kan man förstå företagets och intressenternas förhållande. Ett exempel kan vara att revisionen kan fungera som ett kontrollverktyg för intressenterna och skapa en känsla av säkerhet. Företagets kunder kan före ett större köp känna att de vill veta hur företagets ekonomiska läge ser ut. Vissa potentiella kunder har kanske som policy att inte arbeta med företag som ej använder revision. Om bokföringen är reviderad kan detta vara av avgörande betydelse för ett köp eller ett samarbete. Visar det säljande företaget att de inte har ordning på sin egen bokföring kan det tolkas som ett tecken på att de inte heller håller koll på beställningar och andra viktiga åtaganden. Kunderna vill inte utsätta sig för fara eller en eventuell konkurs på grund av företagets dåliga ekonomi.

Långivare kan även vara intressenter. Aktiekapitalets betydelse som borgenärsskydd är även ett tecken på att utomstående intressenter vågar gå in som borgenärer för företaget, vilket kan vara av stor betydelse för det enskilda företaget. Företaget och intressenterna måste förstå det viktiga ömsesidiga förhållandet.

Vår undersökning tyder på att det finns ett samband mellan antalet anställda, vilket också kan ses som en indikator på ett något större företag, och inställning till revisionsplikten för mindre aktiebolag. Företagen med 2-5 anställda är mer positiva än de med 0-1 anställda. Detta kan kopplas till företagets storlek och dess nettoomsättning.

5.2 Revisionens betydelse vid verksamhetens start

40 procent av undersökningens respondenter uppger att de skulle driva sitt företag som aktiebolag om revisionen varit frivillig när de startade sin verksamhet. Detta indikerar att revisionen fanns med i åtanke vid val av företagsform. Troligtvis har nackdelarna med att driva aktiebolag övervägt fördelarna för dessa respondenter och därmed resulterat i att de idag driver en enskild firma. Nackdelarna kan exempelvis vara större kostnader för administrativt arbete, vilka kan vara betungande att ha för ett litet bolag. Nästan lika stor andel, 37 procent, uppger att de inte vet om de hade drivit ett mindre aktiebolag idag om frivillig revision redan hade gällt då de startade sin firma.

Företagarens visioner, framtidsplaner samt verksamhetens karaktär är troliga faktorer för de 23 procent som uppger att de inte skulle driva ett aktiebolag idag om revisionen varit frivillig då de startade sin verksamhet. När de valde att starta kan det ha varit ett självklart val för dem att starta en enskild firma eftersom detta var det naturliga valet för deras typ av verksamhet. Resonemanget har visat sig stämma överens med informationen vi fick då vi intervjuade företag 4. Vissa företag är bäst lämpade att drivas som enskilda firmor och därmed har lagförenklingar av olika slag för aktiebolagen ingen påverkan på dessa. Detta är något som vi kan styrka i vår enkät. För dessa företag är det viktigt att de är registrerade som en enskild firma, bland annat för att kunna deklarerar, betala skatt och egenavgifter.

En av aktiebolagsägarna som vi intervjuade startade som enskild näringsidkare på grund av att han ville testa verksamhetens gångbarhet i liten skala för att senare expandera verksamheten och ombilda till aktiebolag. Säkert resonerar en del av våra respondenter på samma sätt då de svarat ingen betydelse på frågan. Därmed har revisionen inget samband med om skulle börja som aktiebolag eller ej.

Det finns ett samband mellan ägarens ålder och revisionens betydelse vid start av verksamheten. Ju yngre företagaren är desto större betydelse hade revisionen vid företagarens val att bedriva enskild firma istället för aktiebolag. Detta kan bero på att revisionen är en del av aktiebolagets tradition i Sverige och att äldre företagare har lättare för att acceptera detta och därmed inte reflekterade över revisionen vid starten.

Bland de respondenter som driver företag som är 0-2 år rådde det delade meningar om den obligatoriska revisionsplikten hade stor betydelse vid deras val av företagsform. En anledning till att revisionsplikten varit av stor betydelse för vissa kan bero på att frågan varit ett aktuellt och omdebatterat ämne på senare år och att de hållit sig uppdaterade och följt debatten.

5.3 Aktiekapitalets betydelse vid verksamhetens start

Undersökningen visar att aktiekapitalet hade större betydelse än revisionsplikten när våra respondenter valde företagsform. Hela 47 procent uppger att aktiekapitalet hade en stor betydelse vid valet att driva enskild firma istället för aktiebolag. Anställd vid företag 2, betonar att aktiekapitalet är ett stort belopp men om man gör som han, det vill säga planerar att gå ihop med kompanjoner och därmed delar på beloppet blir det mindre betungande för den enskilde. Insatsen kommer i detta fall att ses som en fördel i form av säkerhet, istället för belastning.

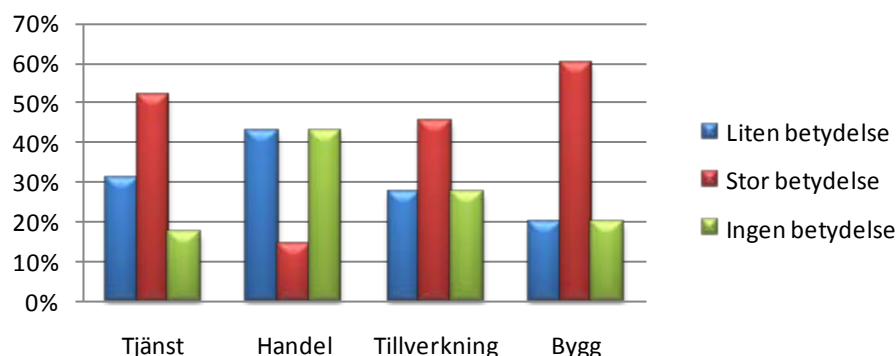

Diagram 38: Bransch samt aktiekapitalets betydelse vid val att bedriva enskild firma

Vi fann ett samband mellan företag inom tjänstebranschen och aktiekapitalets betydelse vid start. Vår undersökning visar att mer än hälften av de tillfrågade respondenterna inom denna bransch uppger att aktiekapitalet hade stor betydelse vid valet att bedriva enskild firma. Vi finner detta resultat representativt för våra respondenter. I propositionen ”En sänkning av aktiekapitalet för privata aktiebolag” (2009/10:61) har det lyfts fram att just en sänkning kan ha stor betydelse för tjänsteföretag då dessa företag ofta har ett lågt initialt kapitalbehov. Vår undersökning styrker detta och vi instämmer i att en sänkning främst kan komma att gynna tjänsteföretagen.

Åldern var en faktor som inte påverkade hur respondenterna svarade på frågan om vilken betydelse aktiekapitalets storlek hade då de valde företagsform. Det finns dock en hårfin skillnad mellan åldersklasserna. Bland de företagare som är 26-50 år tyckte en större andel, än de mellan 51-75 år, att aktiekapitalet var av stor betydelse. Skillnaden skulle kunna bero på att de i åldersgruppen 51-75 år i viss mån hade ett större sparkapital än de i åldersgruppen 26-50 år och därmed såg den äldre åldersgruppen det nuvarande aktiekapitalet på 100 000 kronor som en mindre belastning. Vi har i vår undersökning inte funnit något empiriskt stöd för att företagare i den övre åldersgruppen skulle driva äldre företag. Fördelningen mellan firmans ålder och ägarens ålder är enligt vår analys jämn.

5 av 6 aktiebolag som deltog i våra mailintervjuer uppger att de valde aktiebolagsform redan vid start av sin verksamhet. Endast ett av de tillfrågade aktiebolagen svarade att de började som enskild firma eftersom de till en början hade en liten verksamhet samt ett litet kapital. När de sedan såg att det gick bra för företaget och började expandera blev det därmed naturligt för dem att göra en ombildning till aktiebolag, varken aktiekapitalet eller den obligatoriska revisionen hade någon avgörande betydelse.

Då vi genomförde olika undersökningar fick vi förmånen att se ifall de enskilda firmornas åsikter skiljer sig från aktiebolagens. Vi ställde en fråga till aktiebolagen för att se hur de resonerar kring aktiekapitalets storlek. Det visade sig att aktiekapitalet på 100 000 kronor inte sågs som en alltför stor belastning för dem. De flesta aktiebolag ser även aktiekapitalet och dess innebörd som något positivt. De ser det som ett bevis på att företagen menar allvar med sin verksamhet och är beredd att satsa. Vågar de satsa kapital i den egna verksamheten kan trovärdigheten bli högre bland intressenterna vilket leder till att fler intressenter vågar satsa. Kopplar man ihop aktiebolagens synsätt med de enskilda firmornas ser man att deras syn skiljer sig åt. Många av de enskilda firmorna ansåg, som tidigare nämnts, att aktiekapitalet hade en stor betydelse för dem när de skulle bestämma sig för vilken företagsform de ville driva. Aktiekapitalet sågs främst som en belastning för de små enskilda firmorna, det vill säga de med en nettoomsättning mellan 0-1 000 000 kronor.

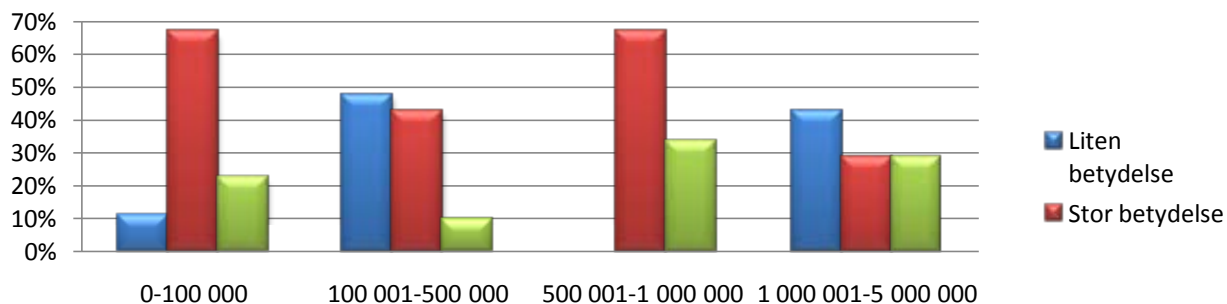

Diagram 39: Nettoomsättning samt aktiekapital vid val att bedriva enskild firma

Ett antagande till varför de nuvarande aktiebolagens åsikter skiljer sig från de enskilda firmornas i denna fråga skulle kunna vara att de som redan valt att starta ett aktiebolag och investerat i aktiekapitalet tidigare aldrig har sett investeringen som ett större hinder och gör det ännu mindre nu efter deras företagsstart. Driver man däremot idag en enskild firma har man antagligen utgått från ett annat sorts tänkande vid företagsbildning. Vissa individer kan ha känt osäkerhet gällande deras affärsidé och valde således enskild firma som företagsform. Detta för att kunna ha möjlighet att testa sina affärsidéer och se hur dessa skulle tas emot på marknaden innan de tog steget att satsa mer kapital.

5.4 Störst inverkan på ombildning

Efter att ha analyserat vad män och kvinnor anser skulle ha störst inverkan på en ombildning fann vi ett intressant mönster hos de båda könen. En majoritet av kvinnorna menar, som nämnts i avsnitt 5.1, att ett minskat aktiekapital skulle ha störst inverkan på dem för att göra en ombildning av den enskilda firman till aktiebolag. Männerna anser däremot att minskat personligt ekonomiskt ansvar är den mest betydande faktorn. Genom att koppla ihop dessa antaganden med två intervjuer som vi gjort, företag 1 och 2, vilka representeras av en kvinna respektive en man, kan vi styrka vår analys i just den här frågan.

Vid analys av antal anställda samt den faktor som skulle ha störst inverkan på en ombildning fann vi att de respondenter som hade 2-5 anställda uppgav att en minskning av det personliga ekonomiska ansvaret skulle ha störst inverkan medan de med 0-1 anställda uppgav att sänkt aktiekapital skulle vara den faktor som får dem att ombilda. Ju större företaget är desto större är den ekonomiska risken och därmed kan det vara en lättnad för ägaren att slippa ett stort

ekonomiskt ansvar för personalen, som troligtvis är fallet i ett mindre företag med 0-1 anställda. Argumentet stärks även av vår intervju med den anställde hos företag 2 som vill starta eget företag. Nära anhöriga som tidigare drivit enskild firma avråder honom från att starta denna företagsform just på grund av den personliga ekonomiska risken som man utsätts för då det inte alltid går som planerat.

De branscher som utmärkte sig och gav ett relativt entydigt svar gällande vilken faktor som skulle ha störst inverkan på en ombildning var bygg- och tjänstebanschen. För de respondenter som i vår undersökning representerar de båda branscherna skulle ett minskat aktiekapital ha störst inverkan på deras beslut att ombilda till aktiebolag.

För oss var det intressant att få reda på hur företag 1 och 2 ställer sig till det nya planerade lagförslaget. Deras intervjuer tillsammans med svaren från enkäterna förstärker vårt antagande om att det nuvarande aktiekapitalet på 100 000 kronor är betungande och en minskning skulle leda till att fler enskilda näringsidkare vågar ta steget att ombilda. Men det ekonomiska ansvaret har också en betydande roll. Detta är något som även tas upp och behandlas i utredningen som ligger till grund för propositionen som vi tidigare nämnt rörande aktiekapitalet.

5.5 Övervägt att ombilda till aktiebolag

På frågan om respondenterna övervägt en ombildning svarade ungefär hälften ja och hälften nej. De flesta tjänsteföretag har övervägt en ombildning till aktiebolag, medan de som i minst utsträckning övervägt detta är tillverkningsföretagen. Ett aktiebolag kan ge ett seriösare intryck än en enskild firma på exempelvis intressenterna. Hos övriga branscher kan vi inte urskilja samma mönster, att de inte vill ombilda till aktiebolag, detta kanske inte beror på branschen i sig, utan företagets situation och egenskaper, till exempel dess omsättning och uppbyggnad.

Vad gäller sambandet antalet anställda och deras intresse att övergå till aktiebolag fann vi att företag med 0-1 anställda i mindre omfattning vill ombilda till aktiebolag än större företag med 2-5 anställda. Ett aktiebolag erbjuder de anställda förmåner som inte finns i den enskilda firman, till exempel friskvård. Som nämnts i teoriavsnittet innebär även fler anställda höga

lönekostnader för ett företag och ett aktiebolag kan få en lönekostnadsbaserad lågbeskattad utdelning. Dessa regler saknas i en enskild firma och antalet anställda är därmed ett tungt argument för att ombilda företaget till ett aktiebolag. Det vi har sett är att då man har fler anställda i sitt företag är det mycket fördelaktigt att driva i aktiebolagsform.

De som svarade att de övervägt att ombilda fick även svara på frågan om vad det var som hindrade dem. Det var en multiple-choice fråga, vilket innebär att flersvarsalternativ var möjligt. En av anledningarna var företagets storlek, att man inte har den kapacitet som krävs för att det ska vara lönsamt att driva sin verksamhet som ett aktiebolag. Detta antagande har även bekräftats genom några respondenters svar på de övriga kommentarerna.

5.6 Expansion

Hälften av dem som planerar att expandera i framtiden avser även att revidera i framtiden. Precis som tidigare nämnts kan detta bland annat bero på att kraven på företaget ökar, bland annat från olika intressenter i samhället. Företag som befinner sig i ett expansivt skede kan ha anledning att genomföra en ombildning till aktiebolag vilket därmed förklarar svaret. Ett expansivt skede kan medföra fler anställda för företaget eller att det tillkommer fler delägare. Företaget vill således ur riskhänseende begränsa det personliga ansvaret till insatt kapital.

5.7 Ekonomisk rådgivning

Ett samband som visat sig i vår undersökning är att andelen som köper ekonomisk rådgivning är större i de företagen med lägre nettoomsättning. Framförallt hos de företag som omsätter 100 001-500 000 kronor. Tänkbar anledning till detta utfall kan vara att de respondenter vars företag omsätter mer besitter bättre ekonomisk kompetens eller att de, tack vare fler anställda, har någon som arbetar med enbart de ekonomiska frågorna. Därmed kan deras behov av att köpa ekonomisk rådgivning utifrån av revisor angående bokföringen vara lägre. Genom våra enkäter fick vi reda på att många enskilda näringsidkare känner att de inte har kunskap att sköta bokföringen själva eller att de ser det som allt för tidskrävande och inte kan utföra det på korrekt sätt. De vill hellre lägga sin tid och energi på den operativa verksamheten, uppgifter som de anser vara mer intressanta.

5.8 Familjeföretag

En intressant grupp att undersöka var familjeföretagen. Vi ville utreda om de hade en större andel än icke familjeföretag som uppgav att revisionsplikten samt aktiekapitalet inte hade någon betydelse vid val av företagsform. Av de 57 respondenter som deltog i enkätundersökningen uppgav 22 att de drev familjeföretag.

På frågorna om betydelsen av aktiebolagens revisionsplikt och aktiekapital när de valde att bedriva enskild firma, framkom det i båda fallen att de inte hade någon betydelse vid val av företagsform. Oavsett om lagändringarna genomförs, frivillig revision samt sänkt aktiekapital, har vi under studiens gång förstått att många familjeföretag inte har något intresse av att genomföra en ombildning till aktiebolag. Denna hypotes styrktes även av en intervju med företag 3. Butiksägaren hävdade bestämt att någon förenkling av att driva ett mindre aktiebolag inte skulle påverka honom att ändra företagsform. Det familjära som förknippas med enskilda firmor enligt hans mening har för honom betydligt större betydelse, vilket han ansåg skulle försvinna vid bolagsbildning. Detta resonemang kan även ligga bakom det resultat vi fått fram genom enkäten.

En majoritet av familjeföretagen svarade att de inte har övervägt att ombilda till aktiebolag, trots detta fick alla ändå svara på vilken faktor som skulle ha störst inverkan på dem ifall en ombildning skulle ske. Faktorer som skulle ha haft störst inverkan är minskat aktiekapital samt andra faktorer.

5.9 Förändring

Det är intressant att en majoritet av våra respondenter tror sig kunna se en generell ökning av antalet aktiebolag om lagförslaget om frivillig revision går igenom. Med utgångspunkt från de svar vi fått av våra respondenter utgår vi ifrån att det finns en allmän uppfattning bland dessa att revisionsplikten delvis har betydelse för val av företagsform i allmänhet, men inte i det enskilda fallet och att det därmed skulle leda till en ökning av antalet aktiebolag. En ökning som gäller både ombildningar samt nybildningar av företag. Denna uppfattning kan bero på att många företagare som driver enskild firma idag anser att revision i många småföretagares fall är betungande och onödig. Troligtvis är de av åsikten att det är en sak som varje enskild företagare själv ska få besluta om, om de anser sig vara i behov av att använda sig av revision

eller ej. Just valfriheten är värdefull men kanske är det ändå så att en stor andel av antalet aktiebolag kommer att fortsätta anlita revisor, men då på deras egna villkor och inte för att de av lag är tvingade till att göra det.

6 Slutsats och framtida forskning

I detta kapitel presenterar vi vår slutsats som vi kommit fram till med hjälp av teori och empiri. Det avslutas med förslag till framtida forskning.

6.1 Slutsats

Genom vår undersökning har vi kommit fram till att bland de enskilda näringsidkare som vi varit i kontakt med finns en tro om att ett eventuellt slopande av revisionsplikten skulle resultera i en ökning av antalet aktiebolag. Av informationen vi tagit del av skulle vi påstå att antalet aktiebolag kommer öka ännu mer i samband med att aktiekapitalet sänks. Detta då aktiekapitalet visat sig vara en av de viktigaste faktorerna vid val av företagsform när man startar eller ombildar sin verksamhet.

Historiskt sett har aktiekapitalet haft en större betydelse än revisionsplikten för våra respondenter vid valet att bedriva en enskild firma. En sänkning av aktiekapitalet till 50 000 kronor kan delvis leda till att fler personer vill och vågar ombilda till ett aktiebolag. Vi har funnit empiriskt stöd för att tjänstebanschen är den bransch som skulle gynnas av en sådan åtgärd då det finns en stor del av dessa som initialt inte har ett stort kapitalbehov. Enkätundersökningen visade att de två faktorer som skulle ha störst inverkan på en ombildning är sänkt aktiekapital och det personliga ekonomiska ansvaret följt av revisionsplikten.

Respondenterna i undersökningarna har överlag en negativ inställning till revisionsplikten för mindre aktiebolag. Vi har genom analys försökt finna samband mellan olika variabler, bland annat nettoomsättning, kön och bransch, vad gäller inställningen till revisionsplikten. Några tydliga mönster kunde inte urskiljas, att en grupp utmärker sig mer än en annan, bortsett från nettoomsättningsgruppen samt antal anställda. I dessa två grupper kunde vi se att inställningen till revisionsplikten är positivare ju högre nettoomsättningen är samt ju fler anställda företaget har.

Familjeföretag ställer sig i stor utsträckning ointresserade till att ombilda sin företagsform till aktiebolag, då de vill fortsätta att driva enskild firma eftersom denna form passar deras

verksamhet bäst. Exempel på verksamheter utöver familjeföretag som har en tendens att uppvisa liknade åsikter är diverse hobbyverksamheter.

För att sammanfatta vårt resultat har vi kommit fram till att enbart slopandet av revisionsplikten för privata aktiebolag, som ej uppfyller kriterierna för att klassas som stort aktiebolag, inte skulle ge en lika stor ökning av aktiebolag som en sänkning av aktiekapitalet från 100 000 kronor till 50 000 kronor. En kombination av de båda lagändringarna kommer troligtvis leda till att fler satsar på att driva aktiebolag och därmed få tillgång till de fördelar som denna företagsform för med sig.

6.2 Förslag till fortsatt forskning

Under uppsatsens gång har beslut rörande en lagförändring vad gäller revisionsplikten eller undantag för mindre aktiebolag i befintligt aktiebolagslag inte fattats i Sverige. Vi tror att revisionsplikten kommer att bli frivillig för mindre aktiebolag inom en överskådlig framtid. Vilka gränsvärden och hur förändringen kommer att ske återstår att se.

Slutligen vill vi ge förslag på frågeställningar som är knutna till vår problemställning som skulle vara intressanta att undersöka i framtiden.

I vår uppsats har vi försökt granska och se ifall man kommer att kunna se en ökning av antalet bolagsombildningar eller ej. Ponera att en förändring sker gällande revisionsplikten och aktiekapitalet, vilka blev effekterna? I synnerhet vad gäller antalet ombildningar från enskild firma till aktiebolag samt nybildningar av aktiebolag? Blev det verkligen som denna undersökning förutspått?

En ökning av den ekonomiska brottsligheten har använts som ett argument mot borttagandet av revisionsplikten. Det vore intressant att efter en eventuell lagändring och rimlig tid undersöka om den ekonomiska brottsligheten verkligen har stigit och om detta beror på avskaffandet av revisionsplikten. Blir det som kritikerna befarade? Kan man i så fall motverka en ökning av den ekonomiska brottsligheten på annat sätt än att ha en obligatorisk revision för aktiebolag?

Slutligen vill vi föreslå en utredning angående ett införande av en alternativ aktiebolagsform som skulle vara speciellt lämpad för små företag. Med denna form skulle aktiebolagen lyda under dagens lag medan den nya alternativa formen exempelvis skulle ha ett mindre omfattande regelverk, lägre aktiekapital, frivillig revision samt inget personligt ekonomiskt ansvar.

7 Källförteckning

7.1 Publicerade källor

Alvesson, M. & Sköldberg, K. *Tolkning och reflektion*, Studentlitteratur, 1994.

Andersen. H, *Vetenskapsteori och metodlära*, Studentlitteratur AB, 1994.

Ax. C, Johansson. C, Kullvén. H, *Den nya Ekonomistyrningen*, Upplaga 3:1, Liber Ekonomi, 2005.

Bryman. A, & Bell. E, *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, Liber ekonomi, 2005.

Hatch. M, *Organisationsteori Moderna, symboliska och postmoderna perspektiv*, Studentlitteratur, 2006.

Hemström. C, *Bolag Föreningar Stiftelser En introduktion*, Norstedts juridik, 2005.

Jacobsen. D, *Var, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*. Studentlitteratur, 2006.

Nationalencyklopedin – Sökord: Revision

Nilsson. M, & Lundberg. J, *Europarätten: en introduktion till EG-rätten och Europakonventionen*, Upplaga 2, Jure förlag, 2006.

Norinder. H, *EG-rätt i nationell rätt Instuderingsmaterial*, Lunds Universitet Ekonomihögskolan

Smiciklas. M, *Associationsrättens grunder*, Studentlitteratur AB, 2006.

Studiematerial för HARA01 Juridisk översiktscurs, Lunds Universitet Ekonomihögskolan, 2009.

Sveriges Rikes Lag, Norstedts juridik, Hundrättrionde upplagan, 2009.

Wallentin. C, *Ekonomernas uppslagsbok för alla*, Liber 9 uppl. 2006.

Direktiv 2006:96, *Revisorer och revision*

Tillgänglig elektroniskt:

http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=10&dok_id=DIR2006:96&rm=2006&bet=2006:96

Motion 2009/10:sk447, *Sänkt bolagsskatt*

Tillgänglig elektroniskt:

<http://www.riksdagen.se/webbnav/?nid=410&typ=mot&rm=2009/10&bet=Sk447>

Proposition 1976/77:109 *Om aktiekapitalets storlek*

Tillgänglig elektroniskt:

http://www.riksdagen.se/webbnav/?nid=37&doktyp=prop&dok_id=G003109&rm=1976/77&bet=109

Proposition 2009/10:61, *En sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag*

Tillgänglig elektroniskt: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/13/59/53/b4baf5e0.pdf>

SOU 2008:49 *Utredningen om aktiekapital i privata aktiebolag*

Tillgänglig elektroniskt: <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/105014>

SOU 2008:32 *Utredning om revisorer och revision*

Tillgänglig elektroniskt: <http://www.regeringen.se/sb/d/10025/a/102124>

7.2 Elektroniska källor

121 företagsregister

www.121.nu

Gulex företagsregister

www.gulex.se

Formdesk

www.formdesk.com

Internet 1

Arnell.K, *Förslag om 1 krona i aktiekapital sågas*, Affärsvärlden, (Publicerad: 2009-03-23)

<http://www.affarsvarlden.se/hem/graddfilen/article542584.ece>

Internet 2

Balans, nr 4:2008

http://www.farkomplett.se.ludwig.lub.lu.se/folng-customer/document.do?searchHit=1&idPath=RTN65539@@RTN65542@@RTN75232@@RTN75234@@TN0000244F&searchResultId=1911945353_1263335111352#top

Internet 3

Balans, nr 3:2005

http://www.farkomplett.se.ludwig.lub.lu.se/foIng-customer/document.do?searchHit=1&idPath=RTN65539@@RTN65542@@RTN75232@@RTN75234@@TN0000244F&searchResultId=1911945353_1263335111352#top

Internet 4

Bolagsverkets hemsida: *Statistik om företag och föreningar*

http://bolagsverket.se/om_bolagsverket/statistik/index.asp

Internet 5

Bolagsverkets hemsida

<http://www.bolagsverket.se/informationsmaterial/enskild/11.html>

Internet 6

Bolagsverkets hemsida

<http://www.bolagsverket.se/foretag/enskild/>

Internet 7

Bolagsverkets hemsida

<http://www.bolagsverket.se/foretag/ab/>

Internet 8

ECON: *Den samhällsekonomiska nyttan av revision*

<http://www.fsr.dk/~media/D7206F7A751A4FB6A439E58C41BE7FA1.ashx>

Internet 9

Europakommissionens hemsida

http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/simplification/com2007_394_sv.pdf

Internet 10

Familjens jurists hemsida: *Att tänka på vid val av företagsform*

http://www.familjensjurist.se/downloads/manadsbrev_nr3_kompl.pdf

Internet 11

Hudik Ekonomis hemsida

<http://www.hudikekonomi.se/index.html>

Internet 12

Input nr 4:2008

http://www.pwc.com/sv_SE/se/publikationer/assets/input408.pdf

Internet 13

Konkurrensverkets hemsida

<http://www.kkv.se/t/Page.aspx?id=680#n>

Internet 14

Kronofogdens hemsida: *Reviderat förslag till EG-förordning om privata europabolag*
<http://www.kronofogden.se/omkronofogden/remisserochremissyttrandenfrankfm/sammanstallningavkfmsremissyttrnaden/yttranden/2009/yttrande20090316.4.58a1634211f85df4dce800011148.html>

Internet 15

Tillväxtverkets hemsida: *Kvinnors och mäns företagande - Fakta och statistik 2009*
<http://publikationer.tillvaxtverket.se/ProductView.aspx?ID=1324>

Internet 16

Moderaternas hemsida: *Sänkt krav på aktiekapital*
http://www.moderat.se/web/Sankt_krav_pa_aktiekapital_for_privata_aktiebolag.aspx?UsePrintableVersion=true

Internet 17

Wedberg. B, *Redovisningsplikten försvinner*. Redovisningskonsulten, nr.3:2008
http://www.srfkonsult.se/srfmedia/rk0803_21.pdf

Internet 18

Regeringens hemsida: *Nu minskar regelbördan för landets företagare*
<http://www.regeringen.se/sb/d/11806/a/128658>

Internet 19

Regeringens hemsida: *Enklare att starta och driva företag*
<http://www.regeringen.se/sb/d/11823/a/124141>

Internet 20

Skatteverkets hemsida: *Skatteregler för aktie- och handelsbolag - taxeringsåret 2009*
<http://www.skatteverket.se/download/18.58a1634211f85df4dce80008093/29407.pdf>

Internet 21

Skatteverkets hemsida: *Skatteregler för enskilda näringsidkare – taxeringsåret 2009*
<http://www.skatteverket.se/download/18.69ef368911e1304a625800012986/29513svartvit.pdf>

Internet 22

Skatteverkets hemsida
<http://www.skatteverket.se/skatter/skattetabeller/allmaninformationomskattsedlar.4.18e1b10334e8bc8000148.html>

Internet 23

Skatteverkets hemsida: *Byte av företagsform*
http://www.skatteverket.se/download/18.18e1b10334e8bc8000115062/kapitel_14.pdf

Internet 24

Svidén. H, *Slopad revisionsplikt dröjer*, Svenskt näringsliv (Publicerad: 2009-10-08)

http://www.svensktnaringsliv.se/fragor/regelkrangel/slopad-revisionsplikt-drojer_88223.html

Internet 25

Tillväxtverkets hemsida

<http://foretagarguiden.nutek.se/sb/d/476>

7.3 Mailkontakt

Werkisa Wajira, Statistiska centralbyrån, 2009-11-13

8 Bilagor

Bilaga 1 – Presentationsbrev till kandidaterna i enkätundersökningen

Undersökning bland enskilda näringsidkare

Det pågår idag ett omfattande arbete för att förenkla för små företagare i Sverige. Frågor som diskuteras är bland annat slopandet av revisionsplikten för små och medelstora aktiebolag och en sänkning av aktiekapitalet då man startar ett nytt bolag.

Med anledning av detta aktuella ämne skriver vi nu vår kandidatuppsats inom redovisning vid Lunds Universitet. Syftet med uppsatsen är att undersöka om det finns ett samband mellan ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten och Er intresse till att ombilda företaget från enskild firma till ett privat aktiebolag. Vår ambition är att göra en så realistisk undersökning som möjligt, därför innefattar enkäten frågor som ger oss en djupare inblick i just Er verksamhet.

Ni har blivit slumpmässigt utvald bland enskilda näringsidkare, formuläret kommer att behandlas konfidentiellt och orsaken till att Ni behöver ange företagsnamnet och e-postadressen i början av enkäten är enbart till för att vi ska kunna se vem som har svarat. Vi är mycket tacksamma att Ni tar Er tid och besvarar våra frågor genom att fylla i enkäten som finns på följande länk:

<http://fd8.formdesk.com/lu1/kandidatuppsatslundsuniversitet>

Vi skulle vara tacksamma om Ni besvarar enkäten senast måndagen den 7 december.

Vid eventuella frågor är Ni välkomna att kontakta oss på följande e-postadress:
uppsats09lu@hotmail.com

Tack för att Ni vill hjälpa oss!

Med vänliga hälsningar,
Elma Celik, Irene Majoros, Erika Svedin och Linda Zio

Bilaga 2 - Enkätundersökning bland enskilda firmor

Undersökning till kandidatuppsats Allmän företagsinformation

1. Företagsnamn

2. E-postadress

3. Region

- Götaland
- Svealand
- Norrland

4. Ägarens ålder i år

- 0-25
- 26-50
- 51-75

5. Firmans ålder i år

- 0-2
- 3-5
- 6-8
- 9-->

6. Kön

- Man
- Kvinna

7. Bransch

- Konsult
- Hotell och restaurang
- Sport och fritid
- Tillverkning
- Handel
- Övrigt (var vänlig se fråga nr. 8)

8. Bransch, övrigt

9. Kort beskrivning av verksamheten

10. Hur stor var Ert företags nettoomsättning föregående år? (2008)

- 0 - 100 000 kr
- 100 001 - 500 000 kr
- 500 001 - 1 000 000 kr
- 1 000 001 - 5 000 000 kr
- 5 000 001 kr -->

11. Hur många kunder har Ni per år?

12. Hur stor andel i procent av Er årliga nettoomsättning står Er största kund för?

13. Upplever Ni att företaget skulle få problem om Ni förlorar den största kunden?

- Ja
- Nej

14. Driver Ni ett familjeföretag?

- Ja
- Nej

15. Antal anställda

- 0-1
- 2-5
- 6 -->

Ekonomisk kompetens

16. Köper Ni ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen?

- Ja
- Nej

17. Är Ni i dagsläget i behov av ekonomisk rådgivning av revisor angående bokföringen?

- Ja
- Nej

18. Avser Ni att i framtiden vara i behov av ekonomisk rådgivning?

- Ja
- Nej
- Vet ej

19. Avser Ni att i framtiden låta revidera boksluten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

20. Finns det några konsekvenser av revision som skulle inverka på Ert beslut av att använda revisionstjänst?

Var vänlig ange dessa.

Företaget - idag och framtiden

21. Hur ser det ekonomiska läget för Er bransch ut idag?

- Uppåtgående
- Nedåtgående
- Stabilt

22. Anser Ni Er bedriva en konjunkturkänslig verksamhet?

- Ja
- Nej
- Vet ej

23. Hur blev nettoresultatet för Ert företag år 2008 i förhållande till år 2007?

- Bättre
- Sämre

24. Vad tror Ni om Er verksamhets situation om 1 år?

25. Planerar Ni att expandera Er verksamhet när ekonomin går upp?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Ert företag och revisionsplikten

26. Har Ni någon gång övervägt att ombilda Er enskilda firma till privat aktiebolag?

- Ja
- Nej (var vänlig se fråga nr. 28)

27. Vad hindrade Er från att ta steget att ombilda Er firma till aktiebolag?
(Var vänlig klicka bort alternativen som inte stämmer)

- Lagar och regler
- Personliga skäl
- Företagets storlek
- Aktiekapitalets storlek för aktiebolag
- Annan orsak

28. Vilket av följande alternativ skulle ha störst inverkan på Ert beslut att ta steget till att ombilda Er firma till privat aktiebolag?

- Slippa kravet på att ha en kvalificerad revisor
- Minskat aktiekapital för aktiebolag från 100 000 kr till 50 000 kr
- Andra skattemässiga regelförändringar
- Det personliga ekonomiska ansvaret minskar
- Annan faktor

29. Hur stor betydelse hade aktiebolagens obligatoriska revision för Ert val att bedriva verksamhet som enskild näringsidkare?

- Stor betydelse
- Liten betydelse
- Ingen betydelse

Hur stor betydelse hade aktiebolagens aktiekapital för Ert val att bedriva verksamhet

30. som enskild näringsidkare?

- Stor betydelse
- Liten betydelse
- Ingen betydelse

31. Skulle Ni driva ett privat aktiebolag idag om revisionen hade varit frivillig för privata aktiebolag då Ni startade Er enskilda firma?

- Ja
- Nej
- Vet ej

32. Skulle övergången från enskild firma till aktiebolag vara ett allt för stort steg att ta?

- Ja
- Nej
- Vet ej

33. Anser Ni att revisionsplikten är bra för privata aktiebolag?

- Ja
- Nej
- Vet ej

34. Tror Ni att vi kommer kunna se en generell ökning av antalet aktiebolag efter ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

35. Har denna enkät väckt nya tankar och funderingar för just Er firma vad gäller ombildning av verksamheten? Var vänlig beskriv Era funderingar.

36. Övriga kommentarer om ämnet

A rectangular text input field with a checkered border. It features a vertical scrollbar on the right side and a horizontal scrollbar at the bottom. The interior of the box is empty.
